

M. med.

538

hgi

M. med.

Landerer

538 hgi

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ

ΣΥΝΤΑΓΟΛΟΓΙΑΣ,

ΗΤΟΙ

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝΘΕΣΕΩΣ

ΤΩΝ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΣΥΝΤΑΓΩΝ.

ΥΠΟ

Ε. ΛΑΝΔΕΡΕΡ

Καθηγητοῦ τοῦ Ὁθωνείου Πανεπιστημίου.

.....
« Κρεῖσσον ἐστὶ τὸ κατὰ δύναμιν
εἰσεγχεῖν ἢ τὸ πᾶν ἐλλείπειν ».
.....

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ Κ. ΑΝΤΩΝΙΔΟΥ.

(ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ ΑΝΩ ΤΗΣ ΚΑΠΝΙΚΑΡΕΑΣ).

1846.

ΒΙΒΛΙΟΤΗΚΗ
ΤΗΣ

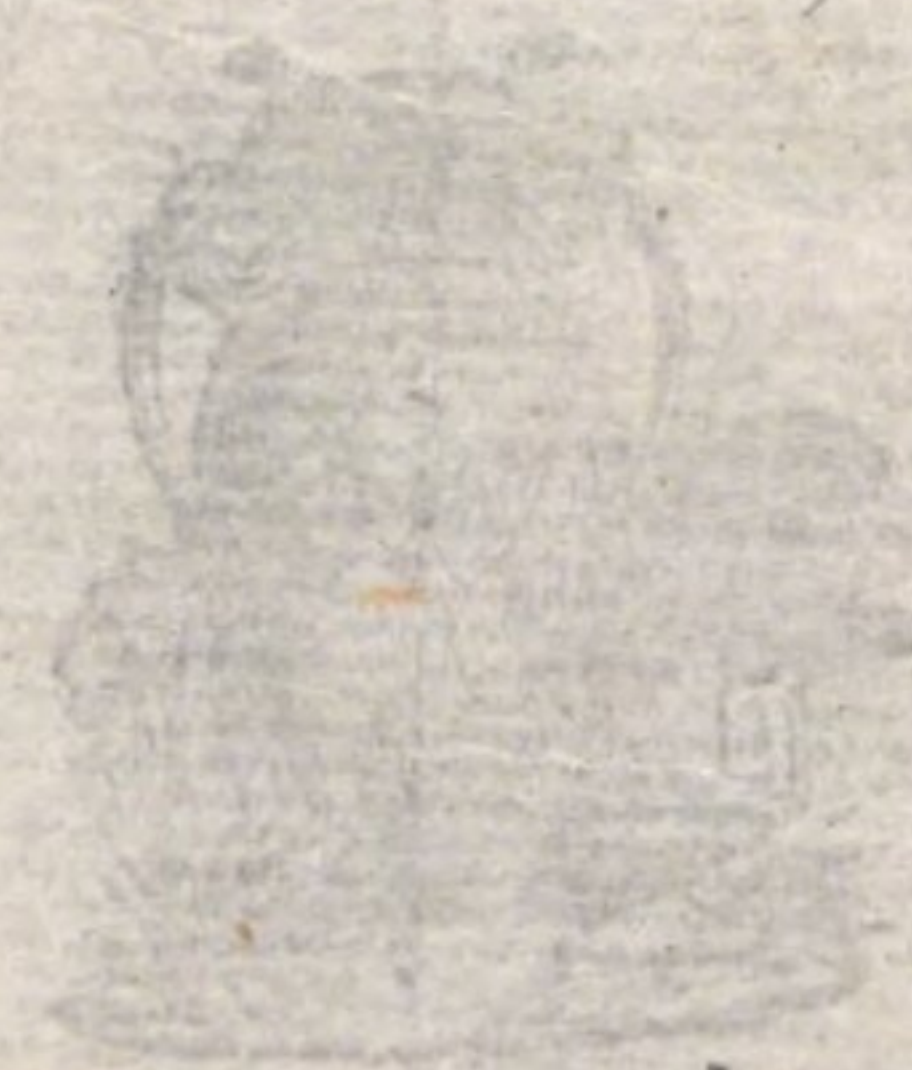
1071

ΔΙΑΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΤΗΣ

110

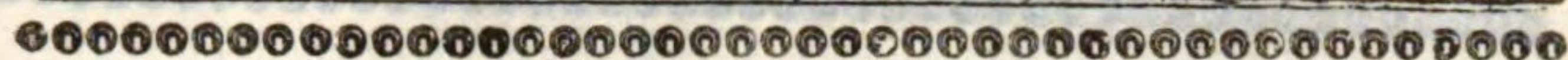
Ε. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ Κ. ΑΝΤΩΝΙΔΟΥ
(ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΠΗΛΕΙΑΣ)

1846

ΣΥΝΤΑΓΟΛΟΓΙΑ

Ἡ Συνταγολογία ἢ ἡ διδασκαλία τῆς συνθέσεως τῶν φαρμάκων εἶναι εἷς τῶν οὐσιωδεστέρων κλάδων τῆς ἱατρικῆς, εἰς τὸν ὁποῖον ἕκαστος ἱατρός ὀφείλει συντόνως νὰ καταγείνη. Διότι οὐδ' αὐταὶ αἰπλέον ἐκτεταμέναι φαρμακολογικαὶ γνώσεις δύνανται νὰ παράσχωσιν ἄρκετὸν ὄφελος εἰς τὸν ἱατρὸν, ἐὰν ἀκριβῶς δὲν γνωρίζει τὰς διαφορὰς τῶν φαρμάκων συνθέσεις ἀναλόγως τῶν περιστάσεων καὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ ἀσθενοῦς. Ἐν τῇ συνθέσει τῆς συνταγῆς ἐπιδεικνύει ὁ ἱατρός εἰς τὸν εἰδήμονα ἐξεταστήν τὰς περὶ τὴν ἐπιστήμην γνώσεις αὐτοῦ καὶ πολλάκις μετ' ἀκριβείας ἀναγραφείσα συνταγὴ καταφαίνει τὴν πρὸς θεραπείαν τοῦ ἀσθενοῦς ἐπιμέλειαν αὐτοῦ καὶ φροντίδα.

Ἐκ τούτων ὁρμώμενοι ἐκδίδομεν τὸ παρὸν πονημάτιον ὡς παράρτημα τῆς παρ' ἡμῶν προεκδοθείσης Φαρμακολογίας, προσθέσαντες εἰς αὐτὸ μετὰ τὴν περιγραφὴν ἐκάστου εἶδους φαρμάκων καταλλήλους τινὰς συνταγὰς πρὸς πλειοτέραν τῶν λεγομένων σαφήνειαν.

Εὐέλπεις ὅτι τὸ μικρὸν τοῦτο πόνημα θέλει ἐξαγάγει τὸ σκοπούμενον ἀποτέλεσμα ἄσμενος παραδίδω αὐτὸ εἰς χεῖρας τῶν φίλων σπουδαστῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 30 Νοεμβρίου 1845.

Ε. Α.

ΣΥΝΤΑΓΟΛΟΓΙΑ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΓΩΝ ΣΥΝΘΕΣΙΝ.

ΥΠὸ τὸ ὄνομα *Συνταγή* (*Receptum*), ἐννοοῦμεν ἔγγραφόν τινα ὁδηγίαν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Φαρμακοποιὸς ὠφείλει νὰ συνθέσῃ καὶ νὰ κατασκευάσῃ τὰ πρὸς θεραπείαν τινὸς νόσου φάρμακα. Ἡ ἔγγραφος αὕτη ὁδηγία ὀνομάζεται *Praescriptio seu Formula medica*. Ἐὰν ἡ συνταγὴ συνίσταται ἐκ τῆς ἀναγραφῆς ἑνὸς μόνου φαρμάκου, τότε καλεῖται ἀπλῇ (*Formula simplex*). ἀπ' ἐναντίας δὲ, ἐμπεριέχουσα πολλὰ φάρμακα, λέγεται σύνθετος (*Formula composita*). ἑκάστη δὲ σύνθετος συνταγὴ πρέπει νὰ ἐμπεριέχῃ· α.) τὸ κύριον φάρμακον *Basis*· β.) τὸ βοηθητικὸν *Adjuvans*· γ.) τὸ συστατικὸν *Vehiculum*· καὶ δ.) τὸ διορθωτικὸν *Corrigens*. Τὸ κύριον φάρμακον ἢ ἡ βᾶσις τῆς συνταγῆς εἶναι ἐκεῖνο διὰ τοῦ ὁποίου σκοπεύομεν τὴν τῆς ἀσθενείας θεραπείαν, καὶ ἐπ' αὐτοῦ θεμελιώνει ὁ ἰατρὸς τὴν ἐλπίδα τῆς ἀναρρώσεως τοῦ ἀσθενοῦς.

Α. Τοῦτο τὸ κύριον φάρμακον πρέπει νὰ ᾔῃ ἐν μόνον, μόνον τοῦτο κατὰ τὰς περιστάσεις δύνανται νὰ θεωρηθῶσι δύο, τρία, κλπ. ὡς βᾶσις τινὸς συνταγῆς.

Β'. Τὸ βοηθητικὸν ἔχει τὸν σκοπὸν νὰ ὑποστηρίξῃ καὶ νὰ αὐξήσῃ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κυρίου φαρμάκου· οὕτω λ. χ. προσθέτομεν τὴν ῥίζαν τῆς ἱπεκακουάνης εἰς τὴν ἐμμετικὴν τρύ-

γα πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἐνεργείας τῆς ἐμμετικῆς τρυγός, τὴν ῥίζαν τῆς ἱαλάππης εἰς τὴν ῥίζαν Ῥᾱ, κτλ.

Γ'. Τὸ συστατικόν, λέγεται ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον προστίθεται πρὸς ἀμφοτέρω τὰ ἄλλα, ἵνα δυνηθῶμεν νὰ δώσωμεν εἰς τὸ φάρμακον ἀνάλογον τοῦ σκοποῦ σχῆμα, οὕτω λ.χ. προσθέττομεν εἰς τὰ ξηρία ποσόν τι ἐκχυλίσματος διὰ νὰ δυνηθῶσι νὰ πλασθῶσι καταπότια· σεράπιον εἰς ξηρία, ἵνα προαχθῇ ἐκλειγμα κτλ.

Δ'. Τὸ διορθωτικόν εἶναι φάρμακον ἀπλοῦν ἢ σύνθετον τὸ ὁποῖον προστίθεται ἐν μέρει νὰ ὑποστηριχθῇ ἡ τοῦ κυρίου φαρμάκου ἐνέργεια, κατὰ μέγα μέρος δὲ νὰ ἀποκατασταθῇ τὸ φάρμακον πλέον εὐληπτον, καὶ ὥς τοιαῦτα διορθωτικὰ μεταχειρίζονται τὰ διάφορα σεράπια, τὰς ἐλαιοζαχάρεις, τὰ αἰθήρια ἔλαια κτλ.

Ὡσαύτως εὐάρεστος χρωματισμὸς τινὸς φαρμάκου, τὸ ἀποκατασταίνει εὐληπτότερον, καὶ ὁ σκοπὸς οὗτος ἐκτελεῖται διὰ τῆς προσθήκης εὐόσμων καὶ εὐχρόων σεραπίων.

Εἰς τὴν σύνταξιν τινὸς συνταγῆς, ὀφείλει ὁ ἱατρὸς, ἐν συντόμῳ, νὰ ἐκθέσῃ περὶ τοῦ τρόπου τῆς κατασκευῆς τοῦ φαρμάκου· τοῦτο ἐξηγεῖται διὰ διαφόρων ἐπιστημονικῶν ἐκφράσεων.

Ὡσαύτως πρέπει νὰ φυλαχθῇ κάποια τάξις εἰς τὴν ἀναγραφὴν τῶν φαρμάκων· συνήθως ἀναγράφεται πρῶτον τὸ φάρμακον, ἐξ οὗ λαμβάνεται ἡ μικροτέρα ποσότης, καὶ οὕτως ἐξακολουθεῖ μέχρι τοῦ μεγαλητέρου ποσοῦ τῶν φαρμάκων. Ὡσαύτως πρέπει νὰ συντίθενται φάρμακα, τὰ ὁποῖα δὲν διαφέρουσι πολὺ ὥς πρὸς τὴν εἰδικὴν βαρύτητα, διὰ νὰ μὴν καταδύεται τὸ ἐν ἢ τὸ ἕτερον, καὶ σύνθετον φάρμακον πολλάκις ὑστερηθῇ τοῦ κυριωτέρου φαρμάκου· οὕτω λ.χ. ἂν τὸ καλόμελας, ἢ τὸ ἐνθειον στίμμι συμμιχθῇ μετὰ τῆς μαγνη-

σίας, καταπίπτει τὸ καλόμελās καὶ οὕτως προέρχεται καὶ διαφορὰ ὡς πρὸς τὴν ἐνέργειαν τοῦ φαρμάκου. Μεγάλην προσοχὴν πρέπει νὰ στήσῃ ὁ ἰατρὸς εἰς τὸ νὰ μὴν συνθέσῃ φαρμακευτικὰς σκευασίας, αἵτινες ἀμοιβαίως ἀποσυντίθενται, καὶ τοιουτοτρόπως ἐξ ἀβλαβῶν φαρμάκων σχηματισθῶσι δραστηρίως ἐνεργοῦντα ἢ καὶ δηλητήρια· οὕτω λ. χ. ἐκ τοῦ καλομελάνου μὲ ὑδροχλωρικὰ ἅλατα, ιδίως μὲ ὑδροχλωρικὴν ἀμμωνίαν, ἤθελε προαχθῇ Ἄχνη ἀλυκοῦ ὑδραργύρου (Sublimato). Ὡσαύτως δὲν πρέπει νὰ ἐνόνωμεν ἀμμονιοῦχα ἅλατα μὲ κάλια, μὲ σάπωνα, σιδηροῦχα ἅλατα μὲ ὕλας ἐμπεριεχούσας βυρσοδεψικὴν ὕλην, μολυβδοῦχα ἅλατα μὲ θειϊκὰ, διαλύματα ῥητινωδῶν φαρμάκων μὲ ὑδατώδη ἀφεψήματα, καθότι διὰ τῶν τελευταίων ἀποχωρίζεται ἡ ῥητίνη προσκολλημένη εἰς τὰς πλευρὰς τῶν ἀγγείων καὶ οὕτως ἀναμφιβόλως ἐλαττοῦται ἡ ἐνέργεια τοῦ διορισθέντος φαρμάκου· ὡς γνωστὸν θεωροῦμεν νὰ μὴν ζέωνται φάρμακα, τῶν ὁποίων ἡ ἐνεργητικὴ οὐσία συνίσταται εἰς πτητικὰ μόρια, καθότι οὕτως ἤθελε τὸ φάρμακον ἀποκατασταθῇ ἔλαττον ἐνεργητικόν, ἢ ὅλως διόλου ἄχρηστον, καθὼς ἀπ' ἐναντίας φάρμακα τῶν ὁποίων αἱ ἐνεργητικαὶ ὕλαι μόνον διὰ ζέσεως ἐκχυλίζονται, νὰ μὴν τὰ διορίζομεν εἰς ἔγχυμα.

Εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν φαρμάκων, πρέπει νὰ ἀποφεύγωμεν τὴν χρῆσιν μιγμάτων, τὰ ὁποῖα ἐν τάχει ὑπόκεινται εἰς ἀλλοίωσιν καὶ ζύμωσιν, διὰ τῆς ὁποίας ἡ ἐνέργεια πολλάκις ὄχι μόνον ἐλαττοῦται, ἀλλὰ ἐντελῶς ἐξαλείφεται.

Εἰς τὸν διορισμὸν διαλυμάτων, πρέπει νὰ στήσωμεν τὴν προσοχὴν εἰς τὸ νὰ ἐφαρμόσωμεν πρὸς διάλυσιν τινὸς ἁλτος ἢ ἐκχυλίσματος τὸ κατάλληλον διαλυτικὸν μέσον τὸ ὁποῖον δύναται νὰ διαλύσῃ τὴν διορισθεῖσαν οὐσίαν, οὕτω λ. χ. ἤθελεν εἶσθαι γελοῖον νὰ διορίζωμεν τὴν τοῦ θειικοῦ χαλκοῦ,

τοῦ θειικοῦ καλίου, τῆς θειικῆς σόδας εἰς οἰνόπνευμα, ὥς μὴ διαλυομένων παρ' αὐτοῦ, κτλ.

Ὡσαύτως τὸ ποσὸν τοῦ διαλυτικοῦ μέσου πρέπει νὰ ᾖ ἀνάλογον τῆς διαλυσιμότητος τοῦ διαλυομένου φαρμάκου οὕτω λ. χ. ἤθελεν εἶσθαι ἐκτὸς τοῦ σκοποῦ νὰ διορίσωμεν μίαν οὐγγίαν θειικοῦ καλίου νὰ διαλυθῇ εἰς 4. οὐγγίας ὕδατος, ἢ ἀφεψήματος τινὸς, καθότι μόλις τὸ τεταρτημόριον ἤθελε διαλυθῇ, τὰ δ' ἑτέρα τρία τεταρτημόρια ἤθελον μείναι ἀδιάλυτα, καὶ καταπίπτει εἰς τὴν φιάλην, καὶ διὰ τοῦτο ἐπάναγκες εἶναι νὰ γνωρίζῃ ὁ ἰατρὸς τὰς τῶν φαρμάκων φυσικὰς καὶ χημικὰς ιδιότητας.

Αἱ συνταγαὶ γίνονται συνήθως εἰς τὴν λατινικὴν διάλεκτον ἥτις ὥς οὔσα ἐπιστημονικὴ πρέπει νὰ κατέχεται παρ' ἐκάστου ἐπιστήμονος ἰατροῦ, τοῦλάχιστον εἰς τοσοῦτον βαθμὸν ὥστε νὰ δύναται νὰ συνθέσῃ ἰατρικὴν συνταγὴν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὀνοματολογίαν, ἐν γένει, πρέπει νὰ ἐκλεχθῇ ἐκείνη, δυνάμει τῆς ὁποίας ἡ σύνθεσις τινὸς συνθέτου φαρμάκου κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον φανεροῦται· οὕτω λ. χ. πράττομεν ἐπιστημονικώτερα ἀναγράφοντες *Hydrargyrum muriaticum oxydulatum*, παρὰ *Aquila alba* ἢ *Mercurius dulcis*. κτλ.

Εἰς τὰς συνταγὰς πρέπει νὰ ἀποφύγωμεν ὅσον τὸ δυνατόν τὰς ὑπὲρ τὸ δέον συντόμους ἐκφράσεις, καθὼς τὰ σημεῖα, τὰ ὅποια προλαβόντως ἦσαν εἰς συνεχῇ χρῆσιν, καθότι δι' αὐτῶν συγχύσεις καὶ λάθη παρείσφρυσαν, καὶ καθ' ἐκάστην παρείσφρυσαν.

Προλαβόντως ἦτο συνήθεια νὰ θέτωσιν ὑπεράνω τῆς συνταγῆς τὰ ψηφία C. D. N. D. J. D. (Cum Deo, Nomine Dei, Juvante Deo)· συνήθεια, τὴν σήμερον κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐγκαταλελειμμένη. Ἐὰν ἐπὶ τοῦ ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ

χάρτου ἀναγράφονται δύο τρεῖς ἢ καὶ πλείοτεραι συνταγαί, τίθεται ἀναμεταξὺ ἐκάστης ἀπλοῦς ἢ διπλοῦς σταυρός.

Εἰς τὸν διορισμὸν τῶν φαρμάκων ὁ ἱατρὸς ὀφείλει νὰ ἔχη ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν τοῦ ἀσθενοῦς χρηματικὴν κατάστασιν, καὶ νὰ ἐκλέγῃ διὰ πτωχὸν ἀσθενῆ φάρμακα ὅσον ἔνεστι εὐθυνό-τερα χωρὶς ὅμως νὰ ἐλαττωθῇ ἡ ἐνέργεια, καὶ τοῦ ἀσθενοῦς ἡ θεραπεία βραδύνηται, οὕτω λ. χ. δυνάμεθα νὰ ἀποφύγωμεν εἰς τὰ ῥευστὰ φάρμακα τὴν προσθήκην ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀχρή-στων σεραπίων, ἀντικαταστανομένων διὰ μέλιτος· ἀντὶ δια-φόρων ἐξωτικῶν φαρμάκων δύνανται νὰ ἀντικατασταθῶσι διά-φορα καὶ ἐγγώρια λ. χ. ἀντὶ τῆς Σαλσαπαρίλλης ῥίζης ἢ τῆς Βαρδάνης, τοῦ ἀμμοφύτου κτλ. πρὸς τούτοις φάρμακα δυνά-μενα νὰ κατασκευασθῶσιν εἰς τὴν τοῦ ἀσθενοῦς οἰκίαν, νὰ μὴν διορίζωνται ἐκ τῶν φαρμακείων καθὼς λ. χ. τὰ πρὸς συνήθη πόσον ἀφεψήματα, ἐγχύματα λ. χ. *Iufusum Verbasci, Tiliae, Decoct, Althaeae*, κτλ. καὶ διὰ τοῦτο εἶναι ὠφέλιμον νὰ γνωρίζῃ ὁ ἱατρὸς τὴν τῶν φαρμάκων τιμὴν.

Ἐκάστη συνταγὴ πρέπει νὰ ᾔηται εὐκρινῶς καὶ καθαρῶς γεγραμμένη, διὰ νὰ μὴ μένῃ οὐδὲ μία ἀμφιβολία εἰς τὸν τὴν συνταγὴν ἐκτελοῦντα φαρμακοποιόν. Ἡ συνταγὴ πρέπει νὰ ᾔηται γεγραμμένη διὰ μελάνης, καὶ ὅχι διὰ μολυβδογραφίδος, ὡς εὐκόλως ἐξαλειφομένης, καὶ δοθείσης τοιουτοτρόπως ἀ-φορμῆς ἀμφιβολίας. Εἰς τὸ τέλος τῆς συνταγῆς προστίθεται ὁ τρόπος τῆς χρήσεως τοῦ διορισθέντος φαρμάκου ἀναγρά-φοντες *ad usum internum, ad usum externum*, (πρὸς ἐσωτερικὴν ἢ ἐξωτερικὴν χρῆσιν) καθὼς καὶ ἡ λεπτομερεστέρα ὁδηγία πῶς καὶ τί λογῆς πρέπει νὰ μεταχειρισθῇ, λ. χ. πᾶσαν ὥραν ἢ δύο ὥρας κτλ. Ἐὰν ἡ χρεῖα τὰ καλέσῃ νὰ ἐκτελεσθῇ συνταγὴ τις ὅσον ἔνεστι τάχος, τότε ὀφείλει ὁ ἱατρὸς νὰ προσ-θέσῃ εἰς τὸ τέλος τῆς συνταγῆς τὴν λέξιν *Cito*, ἢ *Statim*.

Τὰ συνήθως παρὰ τῶν ἱατρῶν συντόμως ἀναγραφόμενα
ὀνόματα τῶν φαρμάκων εἶναι τὰ ἐξῆς·

Aq. Aqua. Ax. Axungia. Bals. Balsamum. But. Bu-
tyrum. C. C. Cornu Cervi. Cort. Cortex. Dct. De-
coctum. Elect. Electuarium. Empl. Emplastrum. Ess.
Essentia. Extr. Extractum. Fl. Flores. Fol. Folia. Gg.
Gummi. Gtt. Guttæ. Hb. Herba. Inf. Infusum. Lap.
Lapis. Lign. Lignum. Liq. Liquor. M. P. Massa Pilul-
larum. Mixt. Mixtura. Ol. Oleum. Ox. Oxymel. Pil.
Pilullæ. Pulv. Pulvis. Rad. Radix. Sol. Solutio. Sem.
Semen. Spec. Species. Spir. Spiritus. Stip. Stipites.
Succ. Succus. Syr. Syrupus. Tinct. aut. Tr. Tinctura.
Ungt. Unguentum.

Aa. ana. Fasc. fasciculus. Man. manipulus. Mens.
mensura. Pug. pugillus. Add. adde. Coch. cochlear.
Colat. colatura. C. C. D. Concisa contusa dentur. Coq.
Coquatur. D. detur. D. in. duplo. detur in duplo.
Dispens. seu. dent. t. d. dispensentur seu dentur tales
doses. D. S. De tur signetur. Div. in p. æq. Divide in
partes æquales. F. fiat. F. l. a. fiat lege artis. Fict.
fictile. Hor. hora. L. a. lege artis. P. aeq. partes
æquales. pp. praeparare. p. c. pondus civile. p. m.
pondus medicinale. q. l. quantum libet. q. p. quan-
tum placet. q. s. quantum satis. q. v. quantum vis.
Rp. aut Rec. recipe recipiatur. Scat. scatula. S. a.
secundum artem. S. signetur. Solv. solve. Ter. tere.
vitr. vitrum.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΝ ΧΡΗΣΙΝ
ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΜΙΓΜΑΤΩΝ.

Περὶ Ξηρίων.

Ἐὰν στερεὸν σῶμα μεταβληθῇ εἰς τοσοῦτον μικρὸν μόριον, ὥστε ὁ ὀφθαλμὸς νὰ μὴ διακρίνῃ ἐν αὐτῷ κενὸν διάστημα, καὶ ταῦτα ἐνούμενα ν' ἀποτελοῦσι ὁμοιομερές τι σῶμα, τότε ὀνομάζεται *Κόνις (Pulvis)*.

Κατὰ τὴν διάφορον φύσιν τῶν στερεῶν σωμάτων, ἀπολαμβάνονται διὰ θλάσεως, ῥινήματος, τριβῆς ἢ ἀλέσματος καὶ κατὰ τὴν πλειοτέραν ἢ ὀλιγωτέραν λεπτότητά των, διαιροῦνται εἰς *ξηρία λεπτότατα (Pulvis subtilissimus seu alcoholisatus)* εἰς *ξηρία συνήθη*, καὶ εἰς *ξηρία ἀδρομερῆ (Pulvis grossus)*. Κόνεις ἀπολαμβάνονται διὰ τῆς ῥινήσεως, ὀνομάζονται *Limatura* καὶ τὰ κυριώτερα εἶναι *Limatura Ferri, Stani, Cupri*· ἐν γένει πρέπει νὰ σημειώσωμεν ὅτι ἅπαντα τὰ πρὸς ἐσωτερικὴν χρῆσιν ξηρία, πρέπει νὰ ᾔναι λεπτότατα, καὶ τὰ τοιαῦτα δὲν πρέπει νὰ τρίβουν μεταξὺ τῶν ὀδόντων, μήτε ἐπὶ τῆς γλώσσης τιθέμενα ἢ μικροσκοπικῶς ἐξεταζόμενα νὰ δεικνύουσι κονιώδη τινὰ μόρια.

Τὰ ξηρία διαιροῦνται ὡσαύτως εἰς *ἀπλᾶ ἢ σύνθετα (Pulveres simplices seu compositi)*· *Ξηρίον ἀπλοῦν* λέγεται τὸ συγκεείμενον ἐκ μιᾶς μόνον οὐσίας, *σύνθετον* δὲ τὸ ἐκ δύο καὶ τριῶν κλπ.

Εἰς εἶδος κόνεως δύνανται νὰ δοθῶσιν· α.) ἅπαντα τὰ ξηρὰ σώματα, τὰ δυνάμενα νὰ μεταβληθῶσι διὰ μηχανικῶν πράξεων εἰς κονιώδη κατάστασιν λ. χ. ῥίζαι, φύλλα, σπόροι, κτλ. β.) φάρμακα ἅτινα διὰ νὰ ἐνεργήσωσι πρέπει νὰ δοθῶσιν εἰς

μεγάλην μόνον ποσότητα, ἢ ἐξοιδαινόμενα δι' ὕδατος δὲν πρέπει νὰ δίδωνται εἰς κόνιν καθὼς καὶ μήτε οὐσίαι ὑγροσκοπικαὶ, καὶ γλισχρώδεις, εὐδιάλυτα ἅλατα, ὡς π. χ. εἶναι τὰ ἐκχυλίσματα, αἱ κομμιρητίναι, τὰ καυστικὰ ἀλκάλια κτλ. Ἐπίσης οὐσίαι πτητικαὶ ἢ ἐθαίρια ἔλαια, δὲν δίδονται εἰς κόνιν, ἢ τοῦλάχιστον εἰς μικροτάτην ποσότητα, καὶ τότε ἀναμειγμένα μὲ ξηρία, ἐμποδίζοντα τὴν ἐξάτμισιν καὶ ἀλλοίωσιν τῶν λ. χ. μὲ ζάκχαριν, ῥίζαν τῆς γλυκιρρίζης κτλ. Συνήθη ξηρία μὴ ἐμπεριέχοντα πτητικὰ μόρια, δίδονται ἐγκεκλεισμένα εἰς συνήθη κουτία· τοῦναντίον εἰς καλῶς κεκλεισμένας ὑελίνους φιάλλας, ἢ τοῦλάχιστον ἐγκεκλεισμένα εἰς κηρωτὸν χάρτην.

Ἡ τάξις καθ' ἣν αἱ διάφοραι οὐσίαι αἱ ἀποτελοῦσαι σύνθετόν τινα κόνιν ἀναγράφονται ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰ συστατικά των· συνήθως ἀναγράφεται, πρῶτον τὸ κύριον φάρμακον, ἀκολουθῶς τὰ βοηθητικά, καὶ ἐπομένως τὰ τὴν ὁσμὴν καὶ γεῦσιν βελτιόνοντα φάρμακα. Εἰς τὸ τέλος τῆς συνταγῆς προστίθενται αἱ λέξεις *Misce exactissime* (ὅσον ἔνεστι μίξον ἀκριβῶς) καὶ τοῦτο ἀπαιτεῖται τόσον περισσότερον, καθόσον εἰς τὴν κόνιν ἐμπεριέχονται βαρεῖαι τινὲς ὕλαι, εὐκόλως δυνατόμεναι νὰ κατακαθίσωσι. Ἐνίοτε προστίθεται καὶ *Misceatur in mortario marmoreo aut vitreo*, διὰ ν' ἀποφύγη ὁ φαρμακοποιὸς τὴν χρῆσιν μεταλλίνων ἀγγείων, τὰ ὅποια πρέπει νὰ λείψωσιν ὁσάκις ἀναμιγνύονται κόνεις ἐμπεριέχουσαι μεταλλικὰς καὶ ἰδίως ὑδραργυρικὰς σκευασίας. Ἐὰν ἡ προσδιορισθεῖσα κόνις, πρέπει νὰ διαιρεθῇ εἰς μερίδας, τοῦτο ἐξηγεῖται διὰ τῆς προσθήκης *divide in doses tales, Nro.* ἢ ἐὰν κάθε κόνις πρέπει νὰ ἐμπεριέχῃ τὴν ἐν τῇ συνταγῇ ἀναφθεῖσαν ποσότητα, ἀναγράφεται *dispensentur tales doses Nro.*

Pulvis emeticus.

Rc. Pulveris rad. Ipecacuanhae scrupulum unum.

Tartari stibiati granum unum.

M. F. Pulvis. S.

Pulvis Alterans.

Rc. Calomel.

Sulphur. antim. aurat. an. gr. I.

Magnesiae Carbonicae gr. III.

Sachar. albi grana V.

M. exactissime f. t. doses No. XII.

Pulvis antihæmorrhoidalis.

Rc. Tartari depurati Unciam unam.

Radicis Rhei.

Sulphuris sublimati an dr. unam.

Seminis Foeniculi.

Magnesiae carbonici an drachm et semis.

Sachari albi Uncias duas.

Misce exacte, detur ad scatulam, signetur.

Ἐλαιοσάκχαρις (Eleosacharum).

Οὕτω λέγεται ἔνωσις ζακχάρεως μετ' αἰθερίων ἐλαίων καὶ ἐπὶ μιᾷ δραχ. σακχάρεως, λαμβάνονται 2—3 σταγό-
νες αἰθερίου ἐλαίου· αὕτη δὲν πρέπει νὰ ᾔῃ προπαρασκευα-
σμένη εἰς τὰ φαρμακεῖα ἀλλὰ πρέπει νὰ παρασκευάζεται ὁ-
σάκις ἡ χρεῖα τὸ καλέσῃ.

Κατ' ἰδιαίτερον τρόπον παρασκευάζεται τὸ Eleosacharum
Citri, τουτέστι διὰ τῆς ἀποτρίψεως τοῦ περικαρπίου τῶν
λεμονίων μετὰ τμημάτων σακχάρεως, δι' ἧς αἱ εἰς τὸ ἔλαιον
ἐμπεριέχουσαι φουσκαλίδες διαρρήγνυνται καὶ τὸ ἔλαιον παρ'
αὐτῆς ἀπορρόφᾶται.

Τὰ ἐλαιοσάκχαρα μεταχειρίζονται πρὸς βελτίοσιν τῆς γεύσεως καὶ ὀσμῆς, μόνον τοῦτο πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ἰδιαιτέραν δύναμιν τοῦ μεταχειριζομένου αἰθερίου ἐλαίου.

Εἶναι δὲ πολυεύχρηστα διαλυόμενα εἰς ὕδωρ πρὸς ἀντικατάστασιν ἀρωματικῶν ἀποσταλαγμάτων.

Εἶδη (Species).

Ἐκ τῆς συμμίξεως πλειοτέρων ἀπλῶν καὶ στερεῶν φαρμάκων ἀδρομερῶς λειοτετριμμένων ἢ κεκομμένων ἀποτελοῦνται τὰ εἶδη *Species*. Συνήθως παρασκευάζονται ἐκ φυτικῶν οὐσιῶν, ῥιζῶν, ξύλων, ἀνθέων, φύλλων, καρπῶν ἢ σπόρων. Ταῦτα χρησιμεύουσι πρὸς κατασκευὴν ἐγγχυμάτων ἢ ἀφεψημάτων μετ' ὕδωρ, οἶνον ἢ οἰνόπνευμα, καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν εἰδῶν πρέπει νὰ ἐκλέγωμεν οὐσίας δυναμένας νὰ ἐκχυλίζωνται δι' ὕδατος, οἰνοπνεύματος ἢ οἶνου· ἐὰν τυχὸν πρὸς ταῦτα προστεθῶσιν σπέρματα, πρέπει νὰ κοπανίζωνται, καὶ τότε προσθέτομεν εἰς τὸ τέλος τῆς συνταγῆς (τὰς λέξεις) *concisa, contusa*.

Species pectorales.

Rc. Radicis Althææ conc. unc. duas.

— Liquiritiæ Unciam semis.

Herbæ Malvæ.

Florum Papaveris Rh. an Unciam.

Jujubarum.

Caricarum.

Siliquar. dulcium ana drachmas tres.

Misce concisa dentur ad chartam.

Species Lignorum.

Rc. Radicis Salsaparillæ Unc. unam.

— Bardanae.

— Caricis Arenariae.

Ligni Quajaci ana Uncias tres.

Radicis Liguiritiae Unciam unam semis.

M.

Περὶ Δελταρίων (Morsuli).

Δελτάρια καλοῦνται ξηρὰ μίγματα, συνιστάμενα κατὰ μέγα μέρος ἐκ σακχάρεως καὶ ἀρωματικῶν οὐσιῶν ἐχόντων σχῆμα πλακὸς ἢ τετράγωνον. Ἡ κατασκευὴ γίνεται κατὰ τὸν ἐφεξῆς τρόπον· προσδιοριθεῖσα ποσότης σακχάρεως διαλύεται εἰς τὸ τεταρτημόριον τοῦ βάρους τοῦ ὕδατος, καὶ πρὸς τὸ ἐξαφρισθὲν σεράπιον τὸ ὁποῖον βράζεται μέχρις οὗ σταγὼν σακχάρεως μεταξὺ τῶν δακτύλων κάμνη κλωστὰς, προστίθεται ἡ ἀρωματικὴ ἢ ἄλλη τις οὐσία ὑπὸ συνεχοῦς ἀνακινήσεως. Ἡ σύστασις τῆς σακχάρεως λέγεται *Consistentia tabulandi*· ἡ πορισθεῖσα μάζα χύνεται εἰς σχῆμα ξύλινον ἢ χάρτινον προηγουμένως ὑγρανθὲν καὶ ἐπομένως διακόπτεται εἰς τὰ ἰσομέγεθη τεμάχια.

Morsuli anthelmintici

Rc. Sachari albi Uncias tres.

solve et coque ad consistentiam tabulandi, dein
adde.

Seminis Cinae.

Rad. Jalappae.

Rad. Valerianae an drachmam unam.

Massam intime mixtam effunde in capsulam chartaceam, ex qua formentur Morsuli Nro 50.

Morsuli stomachici S. aromatici.

Rc. Sachari albi Uncias sex.

solve et coque l. a. ad plumam dein imisce

Radiciſ Zingiberis
Corticis Cinamomi.
Cardamomi minoris an drachmas duas.
Fiant. Morsuli.

Περὶ Κυκλίſκων (Rotulæ).

Οὕτω καλοῦνται μικρὰ ſτρογγύλα ſφαιρίδια, ſυνιſτά-
μενα ἐκ ſακχάρεωſ καὶ αἰθερίων ἐλαίων, καὶ ἀπολαμβάνό-
μενα κατὰ τὸ νὰ τακῇ ἡ ἐλαιοſάκχαριſ μὲ ὀλίγον ὕδωρ εἰſ
κατάλληλον μετάλλινον ἀγγεῖον· ἡ τακεῖſα ἐλαιοſάκχαριſ
ſτάζεται διὰ ſιδηρᾶſ ſπάθηſ ἐπὶ μαρμαρίνηſ ἢ χαλκίνηſ
πλακόſ. Οἱ κυκλίſκοι εἶναι εὐδιάλυτοι· οἱ ἐμπεριέχοντεſ
αἰθέρια ἐλαία εἶναι ſτομαχικοί, οἱ δὲ φυτικὸν ὀξυνὸν ὀπὸν,
δροſιſτικοί.

Rc. Sachari pulveriſati Ŭncias duas.

Olei Foeniculi gtt. XX.

fiant cum Aquæ Foeniculi q. ſ. Rotulæ.

Περὶ Τροχιſκων (Trochiſci).

Οὕτω ὀνομάζονται ſφαιρίδια πεπιεſμένα, ἔχοντα ſχῆμα
ἀſτεροειδέſ ἢ ἐπίμηκεſ, καὶ τότε λέγονται καὶ *Baccili* (ἀρ-
τήκοι)· κυρίωſ καταſκευάζονται ἐκ λεπτῆſ ſακχάρεωſ, εἰſ
τὴν ὁποίαν προſτίθεται ἐν ἡ πλειότερα φάρμακα, καὶ διὰ γλι-
ſχράſματοſ τῆſ Τραγακάνθηſ ſχηματίζεται εὐπλαſτος μά-
ζα, ἐξ ἥſ κατ' ἀρέſκειαν καταſκευάζομεν ſτρογγύλα ἢ ἐπι-
μήκη ſχήματα διὰ τῶν χειρῶν, ἢ διὰ καταλλήλων μηχαν-
ῶν. Οἱ κυκλίſκοι παſπαλίζονται ſυνήθωſ μετ' ἀμύλου ἢ
λυκοποδίου, καὶ ἐνίῳτε δύνανται νὰ χρωματιſθῶſι δι' ὀρ-
γανικοῦ τινοſ χρώματοſ.

Trochisci Ipecacuanhæ.

Re. Ipecacuanhæ partem unam
Sachari albi partes quadraginta
fiant cum Mucilag. Tragacanthæ
cum Aqua Rosarum parato quantum
satis Trochisci.

Trochisci Anthelmintici.

Re. Pulveris seminis Cinae drachmas tres
Sachari albi Uncias tres
Ol. Tanacetî gttas 10
f. l. a. Trochisci granorum quatuor
conspergentur pulvere Cinamomi.

Bacilli bechici nigri.

Re. Succî Liquiritiæ Unciam unam
Sachari albi Uncias tres
f. c. Mucilagine gg. arabici Bacilli ponderis
granorum sex, conspergentur Amylo. dentur
ad scatulam.

Περὶ Καταποτίων (Pillulæ).

Καταπότια, λέγονται μικρὰ ἔκ τινος εὐπλάστου μίγμα-
τος σχηματισθέντα στρογγύλα σφαιρία. Πρὸς κατασκευὴν
καταποτίων ἀρμόζουν· α'. ἅπαντα τὰ ξηρὰ ἢ καὶ ξυλώδη φάρ-
μακα, εἰς τὸν αἶρα μὴ διῷγραινόμενα· λ. χ. κομμιρητίναι,
δυσδιάλυτα ἅλατα, μεταλλικαὶ σκευασίαι, ἐκχυλίσματα ἢ
ξηρία. β'. ἅπαντα, τὰ μόνον εἰς μεγάλην δόσιν ἐνεργοῦντα
φάρμακα, δὲν ἀρμόζουν πρὸς κατασκευὴν καταποτίων.

Ἐὰν αἱ οὐσίαι ἐξ ὧν πρέπει νὰ κατασκευασθῶσι κατα-
πότια ἦναι μαλακαὶ, τότε προστίθεται ξηρίον τὶ καὶ ἐναλλάξ

ἐὰν καταπότια ἔπρεπε νὰ κατασκευάζωνται ἐκ διαφόρων ξη-
ρίων, τότε προστίθεται κατάλληλον ἐκχύλισμα, ἢ μόνον γλίσ-
χρασμα ἀραβικοῦ κόμμεως πρὸς σχηματισμὸν εὐπλάστου
μάζης, καὶ τοῦτο σημειώνομεν μὲ τὰς λέξεις *Extractum*
Graminis q. s. ut f. Massa Pillularum, ἢ ἐνάλαξ *Pulvis*
Liquiritiae q. s. ad consistentiam massae Pillularum.

Καταπότια γινόμενα ἐκ κομιρρήτινῶν, μεταβάλλονται εἰς
μάζαν, ἐὰν τοιαῦτα μίγματα ἐργασθῶσιν ἐντὸς γουδίων
θερμῶν, ἢ διὰ προσθήκης ὀλίγου οἰνοπνεύματος.

Εἰς τὸ τέλος τῆς συνταγῆς προστίθεται τὸ βάρος τῶν κα-
ταποτίων, καὶ ὁ τρόπος τῆς πασπαλίσεως διὰ νὰ ἀποφύγω-
μεν τὴν πρὸς ἄλληλά των συγκόλλησιν, καὶ τοῦτο ἐκφράζε-
ται διὰ τὸ *Formentur Pillulae ponderis granorum duo-*
rum seu trium, et conspergentur seu Lycopodio seu
Liquiritia, seu Cinamomo, aut obducantur foliis Auri
seu Argenti.

Ὁ τελευταῖος τρόπος τοῦ νὰ περιβάλλωνται τὰ καταπότια
μὲ φύλλα χρυσοῦ ἢ ἀργύρου, θεωρεῖται ἀνωφελής· ἐὰν δὲ ἡ
χρεία τὸ ἀπαιτήσῃ πρέπει νὰ στήσωμεν τὴν προσοχήν μας,
νὰ μὴν ἐμπεριέχωσι τὰ μεταχειριζόμενα φύλλα χαλκόν.

Τῶν καταποτίων διαφέρουν οἱ λεγόμενοι βῶλοι ὡς πρὸς
τὸν μεγαλύτερον ὄγκον των· ἐφαρμόζονται δὲ τὰ αὐτὰ, τὰ
ὁποῖα περὶ καταποτίων ἀναφέραμεν.

Pilullae antifebriles s. febrifugae.

Re. Chinini sulphurici grana triginta

Extracti Gentianæ q. s. ut fiat Massa Pilularum
ex qua formentur Pilulae 45. conspergentur
pulvere Cinamomi dentur ad scatulam.

Pilullae resolventes.

Re. Extracti Chelidonii

— Taraxaci ana drachmas duas

Radicis Rhei drachmam nnam

Saponis veneti drachmam semis

fiant Pilullae s. Mass. Pilularum ex qua formentur P. granorum trium, conspergentur pulvere rad. Liquiritiae, dentur ad scatulam.

Boli antigonorrhoeici

Re. Balsami Copaivae

Terebinthinae ana drachmas tres

contere cum vitello ovi unius et adde

Pulveris Cubebae q. s. ut fiant Boli 100

conspergentur pulvere Cinamomi

Pilullae antigonorrhoeicae.

Re. Balsami Copaivae

Cerae albae an Unciam dimidiam

liqua leni igne et massam refrigeratam misce
cum

Pulveris Cubebae Unciis tribus

Succi Liquiritiae Uncia una,

ope Mucilaginis fiat massa ex qua formentur
Pilulae gr III.

Ἐκλείγματα (Electuaria).

Ἐκλείγματα ὀνομάζονται φάρμακα σύνθετα, συνιστάμενα ἐκ ξηρίων, ἐκχυλισμάτων, ἔχοντα τὴν σύστασιν πυκνοῦ μέλιτος ὥστε νὰ λαμβάνωνται μὲ τὴν τπάθην ἢ μάχαιραν. Ἡ κατασκευὴ ἐκτελεῖται κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον; ἅπαντα τὰ ἀναμι-

γνυόμενα καταφέρονται εἰς ὅσον ἔνεστι λεῖαν κόνιν, τὰ τυ-
χόντως προστεθησόμενα ἐκχυλίσματα διαλύονται δι' ὀλίγου
ὑδατος, καὶ ταῦτα ἅπαντα ἀναμιγνύονται μὲ κεκαθαρμένον
μέλι ἢ σεράπιον, τὸ ὁποῖον ἐκφράζομεν διὰ τῶν λέξεων
addendo Melis squillitici s. Syrupi Manae q. s. ut fiat
Electuarium molle. Διὰ τὰ ἐκλείγματα, πρέπει νὰ ἀποφύ-
γωμεν οὐσίας ἐνεργούσας μόνον εἰς μεγάλην δόσιν. Β'. Κόνεις
διὰ τῆς ὑγρασίας πολὺ ἐξοιδαινομένας.

Γ'. Μεταλλικὰς οὐσίας ἐχούσας μεγάλην εἰδικὴν βαρύτητα,
καὶ ἐντὸς τῆς μαλακῆς μάζης εὐκόλως κατακαθιζομένας.

Δ'. Ἄλατα ἐνεργοῦντα εἰς μεγάλην δόσιν, καὶ ἅτινα μιγνυό-
μενα μὲ σεράπιον ἢ μέλι, παρέχουσι ἀηδῆ γεῦσιν, ἐξαιρου-
μένης τῆς τρυγὸς καὶ ὀξυνωπῶν ἀλάτων.

Ε'. Κομμιρρήτινας ἐχούσας ἀηδῆ γεῦσιν λ. χ. μηδικὸν σίλ-
φιον κτλ. λιπαρὰ ἔλαια, βάλσαμα.

Electuarium lenitivum seu laxans

Rc. Pulpae Cassiae

— Tamarindorum ana Uncias duas

Cremoris tartari Unciam semis

Fol. Senae drachmam unam

Aquae Naphae Unciam unam

F. c. Syrupo Manae q. s. Electuarium molle.

Electuarium ad vermes:

Rc. Pulveris seminis Cinae drachmas tres

— Filicis Maris drachmas duas

Radiciis Valerianae

Radiciis Jalappae an drachmam unam

f. c. Oxymele squillitici q. s. Electuarium.

Περὶ Γλυκισμάτων (Conserva).

ὑπὸ τὸ ὄνομα γλύκισμα, ἐννοοῦμεν φάρμακον ποριζόμενον ἐκ τῆς ἐνώσεως προσφάτων βοτάνων μὲ σάκχαριν· τοιαῦτα ἀποτελοῦνται, ἐὰν ἐν μέρος προσφάτων φύλλων, ἢ ἀνθέων, θλασθῶσιν ἐντὸς μαρμαρίνων γουδίων μὲ ξύλινον ὄλμον, καὶ εἶτα προστεθῶσι δύο μέρη λειοτάτης σακχάρεως. Τὰ τοιαῦτα γλυκύσματα, τῶν ὁποίων ἔχομεν εἰς τὴν ἰατρικὴν τὸ Con-
serva Urticae, Cochleariae, καὶ Nasturtii, φυλάττονται εἰς ψυχροὺς τόπους ἐν μέχρι τῶν δύο ἐτῶν εἰς ἀναλλοίωτον κατά-
στασιν, ἄλλως δὲ καταντῶσιν εὐκόλως εἰς ὀξεῖαν ζύμωσιν μεταβάλλοντα τὰς ἱαματικὰς τῶν δυνάμεις, καὶ ἀποκαθιστά-
μενα ἄχρηστα. Ἐὰν ἀπ' ἐναντίας ἐκ τῶν προσφάτων βοτάνων ἐκθλιφθῇ τὸ ὄπισμα, τότε ἀπολαμβάνονται οἱ εἰς τὴν ἰατρικὴν χρήσιμοι *Succi herbarum recenter expressi*. Αὐτοὶ δὲ διὰ νὰ ἀποκαθίστανται πλέον εὐληπτοί, ἀναβράζονται πρὸς πῆξιν τοῦ ἐμπεριεχομένου φυτικού λευκώματος, διυλίζονται, καὶ οὕτω ἀποκαθίστανται διαυγεῖς καὶ μᾶλλον εὐ-
χρηστοί.

Conserva Nasturtii seu antiscorbutica.

Rc. Foliorum recentium Nasturtii partem unam
contunde in mortario lapideo, addendo
Sachari albi pulverisati partes duas
fiat l. a. Conserva.

Succus antiscorbuticus seu Cochleariae compositus.

Rc. Herbae Cochleariae
Herbae Nasturtii

— Taraxaci singulorum partes aequales
contunde in mortario lapideo, succum fortiter
exprime, sepone, clarifica et filtra.

Περὶ Πηκτωμάτων (Gelatina).

Πηκτὴ, καλεῖται οὐσία διαφανὴς, ἰξώδης, ἐλαστικὴ, τρέμουσα, καὶ ἀπολαμβανομένη διὰ διαρκoῦς ζέσεως διαφόρων ζωτικῶν οὐσιῶν, ὡς κρέατος, κεράτων, ὀνύχων καὶ ὀστέων, καὶ τοιαύτη πηκτὴ λέγεται *Gelatina animalis*. ἐπίσης ἐκ διαφόρων φυτικῶν οὐσιῶν, ἐμπεριεχόντων τοιαύτην, πορίζεται ἐὰν ζεσθῶσι διὰ μερικὰς ὥρας τοιαῦτα ἀφεψήματα φυτικῶν οὐσιῶν, ἅτινα ἐξατμίζονται μέχρις οὗ ἐκβληθὲν μέρος τι εἰς τὸ ψυχρὸς πῆζει, καὶ ἡ σύστασις αὕτη λέγεται *Consistentia*.

Πρὸς βελτίωσιν τῆς γεύσεως προστίθεται σάκχαρις, οἶνος, ζωμὸς λεμονίων, ἀρωματικόν τι ὕδωρ, ἀρωματικὴ κόνις κτλ.

Gelatina Lichenis Islandici.

Rc. Lichenis islandici abluti Uncias quatuor
Ichtyocollae drachmam dimidiam
coquantur sufficiente quantitate aquae comunis
ad remanentiam Librae unius, in qua solve
Sachari albi q. s. ad dulcedinem, dein reponatur loco frigido ut in Gelatinam abeat.

Gelatina Cornu Cervi.

Rc. Rasurae C. C. partem unam
Coque cum sufficiente quantitate aquae ad remanentiam partium duarum, Colaturae admisce
Sachari albi q. s. ad gratitudinem, reponatur in loco frigido ut in gelatinam abeat.
Detur.

Μείλιγμα (Linctus).

Οὕτω ὀνομάζονται φάρμακα προσδιωρισμένα πρὸς ἐσω-

τερικὴν χρῆσιν, ἔχοντα σύστασιν σεραπίου ἢ μέλιτος, εὐάρεστον γεῦσιν, λαμβανόμενα εἰς μικρὰν δόσιν, καὶ χρήσιμα εἰς κατάρρους, βῆχα, ἐνοχλήσεις τοῦ λαιμοῦ διὰ τὴν εὐκόλυνσιν τῆς ἀποφλεγματούσεως· τὰ φάρμακα ταῦτα παρασκευάζονται ἐκ διαφόρων σεραπίων, μελιτευμάτων, λιπαρῶν ἐλαίων, καὶ ἐν γένει ἐκ φαρμάκων κολλώδους φύσεως, ἰδίως δὲ τῶν διαφόρων γλισχρασμάτων, τῶν ὁποίων τὰ κυριώτερα εἶναι *Mucilago gumi arabicae*, seu *Tragacanthae*, ἀμφοτέρω ἀπολαμβάνόμενα διὰ τῆς διαλύσεως τῶν κόμμεων εἰς ὕδωρ· ἀλλὰ τινὰ γλισχράσματα λ. χ. *Mucilago rad. Althaeae rad. Salepi. Semin. Cydoniorum, Sem. Psyllii*, εἶναι κεκορεσμένα ἀφεψήματα ἢ ἀπολαμβάνονται διὰ τῆς ἀναταράξεως τῶν σπόρων μὲ ὕδωρ.

Linctus pectoralis.

Rc. Olei amygdalarum Unciam unam
f. cum Vitello ovi Emulsio, addendo
Syrupi Althaeae Uncias duas
— Papaveris Rh. Unciam dimidiam
Aquae Foeniculi Unciam unam.
M. exacte. detur in vitro. S.

Linctus seu Looch Camphoratus.

Rc. Camphorae scrupulum unum
Alcoholis guttas viginti
tritura in mortario vitreo, addendo
Mucilaginis Gumi arabici
Syrupi emulsivi ana Uncias duas,
Misce exactissime.

Πόμα (Julep seu Julapium),

Διαλύματα διαφόρων γλυκέων ἢ καὶ ὀξυνωπῶν φυτικῶν

ὁπῶν ἢ σεραπίων εἰς ἀρωματικόν τι ἀποστάλαγμα ἔχοντα εὐάρεστον ὁσμὴν καὶ γεῦσιν, συνήθως ἐρυθροῦν χρῶμα, ὄντα διαυγῇ καὶ εὐληπτα λέγονται *Julep*. Τοιαῦτα φάρμακα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἔνεκα τῆς δροσιστικῆς ἐνεργείας, μεταχειρίζονται εἰς πυρετοὺς καὶ φλογιστικὰς ἀσθενείας. Τοιαῦτα μίγματα δίδονται διὰ νὰ καλύψωμεν τὴν ἀηδὴ γεῦσιν ἄλλων ἤδη λαμβανομένων φαρμάκων.

Julep anodynum seu narcoticum.

Rc. Mucilag gg. Tragacanthae Uncias tres
Syrupi Papaveris Unciam unam
M. D.

Julapium acidulatum seu temperans.

Rc. Acidi tartarici drachmam unam
Aquae fontanae Uncias quatuor
Syrupi Rubi Idaei s. Mororum Uncias duas.
M. D.

Περὶ Διαλυμάτων (Solutio).

Διαλύσεις στερεῶν φαρμάκων εἰς διαλυτικόν τι μέσον, λέγεται *διάλυμα*, καὶ κατὰ τὴν φύσιν τοῦ διαλυομένου φαρμάκου δύναται νὰ μεταχειρισθῇ πρὸς διάλυσιν ὕδωρ, οἶνος, ὄξος, οἰνόπνευμα, καὶ αἰθέρες, καὶ τὰ τοιαῦτα διαλύματα λέγονται *Solutiones aquosae, vinosae, aceticae, spirituosae et aethereae*. Ὡς διορθωτικὰ μέσα τῆς ὁσμῆς καὶ γεύσεως, προστίθενται σεράπια καὶ ἀρωματικὰ ἀποστάγματα. Ἀναλόγως τοῦ διαλυθησομένου φαρμάκου, γίνεται ἡ διάλυσις εἰς τὸ ψυχρὸν, ἢ εἰς τὴν θερμὴν, καὶ τότε λέγεται *Solutio calida seu fervida*.

Solutio aperiens seu resolvens.

Rc. Extracti Taraxaci

Kali tartarici ana drachmas duas

solve in

Aquae Chamomillae Unciis sex

Det.

Solutio seu Potio laxans.

Rc. Mannae electae

Magnesiae sulphuricae ana Unciam unam

solve in

Aquae Foeniculi Uncias octo

Syrupi Manae Unciam unam

M. Detur.

Περὶ Γαλακτωμάτων (Emulsiones).

Φάρμακα ρευστὰ, γαλακτώδη τὸ χρῶμα ποριζόμενα διὰ τῆς θλάσεως βλεννωδῶν ἢ ἐλαιούχων ὀργάνων προστιθεμένου ὀλίγου κατ' ὀλίγον ὑδατώδους τινὸς ρευστοῦ καλοῦνται *Γαλακτώματα*. Ταῦτα διαιροῦνται εἰς γαλακτώματα ἀληθῆ, ψευδῆ καὶ ῥητινώδη.

Ἀληθῆ μὲν καλοῦνται τὰ κατασκευαζόμενα ἐξ ἐλαιούχων σπόρων λ. χ. ἐκ τῶν τοῦ μήκωνος, λινοσπέρματος, πεπόνων, ἀμυγδάλων (καὶ τῶν τελευταίων μετὰ τὴν ἐκλέπισίν των ἥτις γίνεται διὰ θερμοῦ ὕδατος) προστιθεμένου ὕδατος.

Πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν τὰ σπέρματα θλῶνται εἰς μαρμαρίνον ἰγδίον, καὶ εἶτα διαπερῶνται διὰ καταλλήλου μαλλίνου ὑφάσματος πρὸς ἀποχώρησιν τῶν ἀδιαλύτων ἑτερογενῶν μορίων. Σημειωτέον, ὅτι τὰ σπέρματα πρέπει νὰ ᾔναι πρόσφατα καὶ ὄχι ταγκώδη, καθότι, ἄλλως γίνονται καὶ τὰ γαλακτώ-

ματα ταγκώδη. Ταῦτα εὐκόλως ξυνίζουσι, καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει ἡ ποσότης νὰ ᾖναι μεγαλητέρα παρὰ διὰ μίαν ἡμέραν. τὰ γαλακτώματα δὲν πρέπει νὰ ἀναμιγνύονται μήτε μὲ ἄλλατα εἰς τὰ ὁποῖα ὑπερτερεῖ τὸ ὄξυ, μήτε μὲ οἶνοπνευματώδη ῥευστὰ καὶ βάμματα δι' ὧν ἀποσυντίθεται, τοῦ ἐλαίου ἢ τῆς βλέννης ἀποχωριζομένης.

(*Emulsiones spuriae*)

Ψευδῇ γαλακτώματα καλοῦνται τὰ ἐκ τῆς ἐνώσεως γλίσχράσματος δι' ἀραβικοῦ κόμμεως ἢ τραγακάνθης ἢ κρόκου τοῦ ὡοῦ μετὰ λιπαροῦ τινος ἐλαίου, διαφόρων ῥητινῶν ἢ κομμιρητινῶν, βαλσάμων, καφουράς, κλ. ἀπολαμβάνόμενα κτλ. Ἡ κατασκευὴ τοιούτων γαλακτωμάτων ἀπαιτεῖ ἀρκετὴν προσοχὴν ἐκ μέρους τοῦ Φαρμακοποιοῦ, διὰ νὰ ἀποτελεσθῶσιν ὅσον ἔνεστι ὁμοιομερῇ γαλακτώματα. Πρὸς βελτίωσιν τῆς γεύσεώς των προσθέτομεν διαφόρους γλυκαντικὰς οὐσίας. Συνηθῶς μεταχειρίζονται ἐξ ἑνὸς μέχρι τῶν δύο κοχλιαρίων τὴν ὥραν.

Emulsio oleosa.

Rc. Olei amygdalarum recenter expressi Unc. unam
Gumi arabici q. s. ut fiat ope
Aquae Chamomillae Unciis sex
Emulsio cui adde
Syrupi simplicis Uncias duas

Lac amoniacale seu Emulsio gumi resinae Amoniaci.

Rc. Gumi resinae Amoniaci Unciam semis
Gumi arabici Unciam unam
tritura in mortario marmoreo, sensim affun-
dendo.

Aquae Foeniculi Uncias octo.
cola, exprime et adde
Mellis squillitici Unciam unam.
Det. in vitro.

Emulsiones verae.

Emulsio amygdalina.

Rc. Amygdalarum dulcium Unciam unam
— amararum drachmam unam
decortica et contunde in mortario lapideo dein
sensim sensimque affunde
Aquae comunis libram unam,
in Colatura solve
Extracti Hyoseiami grana sex
Sachari albi Unciam

Emulsio seminis Papaveris.

Rc. Seminum Papaveris albi Unciam unam
contunde in mortario marmoreo et adde
Aquae fontanae libram unam,
Syrupi Papaveris Rhoeados Uncias duas.
M. D. S.

Emulsiones spurice.

*Emulsio seu Mixtura balsami Copaivae seu
antigonorrhoeica.*

Rc. Balsami Copaivae Unciam unam

Vitelli Ovi Nro duo

f. Emulsio addendo

Aquae Cerasorum Uncias octo.

Syrupi Althaeae Uncias duas.

M. Detur.

Emulsio Terebinthinae.

Rc. Terebinthinae venetae Unciam dimidiam
contere cum Vitello ovi unius et adde
Decocti Hordei Uncias sex
Melis simplicis Uncias duas.
Misce exacte.

Emulsio phosphorata.

Rc. Phosphori in pulverem redacti grana sex
solvetur in
Olei amygdalarum Uncia una.
fiat ope
Gumi arabici Unciis duabus
Aquae aromaticae Unciis decem
lege artis Emulsio, addendo
Syrupi Kermesini Uncias tres
Misce exactissime.

Περὶ ἀφεψημάτων (Decoctum).

Ἀφέψημα ἢ ἀπρόζεμα, καλεῖται σκευασία ῥευστὴ ἀπολαμ-
βανομένη διὰ τῆς βράσεως ἐνὸς ἢ καὶ πλειοτέρων φαρμακευτι-
κῶν ὑλῶν μὲ διαλυτικόν τι μέσον, ὡς ὕδωρ, ὄζος, γάλα, ζῦθος
κλ. πρὸς ἐκχύλισιν τῶν ἐμπεριεχομένων διαλυσίμων οὐ-
σιῶν. Ἀναλόγως τῆς καταστάσεως τῆς ζεομένης ὕλης καὶ
τῆς εὐδιαλυσίας τῶν ἐμπεριεχομένων ὑλῶν, διατάσσεται ἡ
βράσις δι' ὀλιγώτερον ἢ πλειότερον χρόνον, καὶ τοῦτο ἐκ-
φράζομεν διὰ τῶν λέξεων coque per $\frac{1}{2}$, per $\frac{1}{4}$, per unam
horam. Πρὸς κατασκευὴν τῶν ἀφεψημάτων, ἡ ζεομένη οὐσία
ἐπιχύνεται συνήθως μετὰ τοῦ διπλασίου ἢ καὶ τριπλασίου
ποσοῦ τοῦ διαλυτικοῦ μέσου καὶ ὑπὸ συνεχοῦς ἀναταράξεως
ἐξατμίζεται μέχρι τοῦ διαταχθέντος ποσοῦ· εἶτα διαπερᾶται

διὰ μαλλίνου ὑφάσματος, καὶ ἀποτίθεται πρὸς ψύχρανσιν. Ὡς γενικοὶ κανόνες ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν διορισμῶν τῶν ἀφεψημάτων τὰ ἐφεξῆς.

Α. Μόνον τοιαῦται οὐσίαι τῶν ὁποίων τὸ ἐνεργητικὸν στοιχεῖον διαλύεται δι' ὕδατος εἶναι χρήσιμοι δι' ἀφεψήματα.

Β'. Ἄπασαι αἱ οὐσίαι, τῶν ὁποίων τὰ ἐνεργητικὰ στοιχεῖα συνίστανται εἰς αἰθέριον τὶ ἔλαιον ἢ ἄρωμα, τὰ ὁποῖα διὰ βράσεως ἐξατμίζονται, δὲν δύνανται νὰ ζεσθῶσιν. Δὲν εἶναι ἀδιάφορον νὰ ἐψηθῇ οὐσία τις περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον καιρὸν, καθότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀλλοιοῦται ἡ γεῦσις, ἡ ὁσμή, καθὼς καὶ ἡ ἰαματικὴ δύναμις, καὶ ὡς παραδείγματα ἀναφέρονται τὰ ἐφεξῆς. Ἡ τῆς γλυκοῦρρίζης ρίζα, ὀλίγον καιρὸν ζεομένη δίδει εὐάρεστον γλυκὺ ἀφέψημα, ἐνῶ διὰ πλειοτέρας βράσεως ἀπολαμβάνεται ἀφέψημα ἀηδές, δριμὺ καὶ πικρίζον· τὸ Κάσσιον ξύλον πολὺν καιρὸν ζεόμενον, ἀποβάλλει πολὺ τῆς προτέρας πικρίας του.

Ἄλλαι πικραὶ οὐσίαι ὡς ἡ τῆς ἀψινθίας πόα, ἡ Κολοκύνθη, ἡ ρίζα τῆς Γεντιανῆς κλ. λαμβάνουν διὰ πολλῆς ζέσεως ἀηδестаτήν γεῦσιν. Ἡ ρίζα ῥᾶ πολλὴν ὥραν ζεομένη προσλαμβάνει στυπτικὴν δύναμιν, ἀποβάλλουσα ἀφ' ἐτέρου μέρους πολὺ τῆς δραστηκῆς τῆς δυνάμεως. Τὰ φύλλα τῆς Σέννης πολλὴν ὥραν ζεόμενα δίδουν φάρμακον ἐπιφέρον κολικοπόνους, ἐνῶ τούναντίον εἶναι εὐάρεστον ἐκκοπρωτικὸν μέσον, ἐὰν ἐγχυθῶσι μόνον.

Ἡ ρίζα τοῦ Ἀσαροῦ ἥτις ἐνεργεῖ ὡς ἐμετικὴ, γίνεται διουρητικὴ ἐὰν πολὺν ὥραν βρασθῇ κτλ.

Πολλὰ ἄλλα δραστηρίως ἐνεργοῦντα φάρμακα, τῶν ὁποίων ἡ ἐνεργητικὴ οὐσία συνίσταται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον εἰς ναρκωτικὴν οὐσίαν, καὶ ἰδίως ὁ Ὑοσκύαμος, τὸ Κώνιον καὶ τὸ Ἀκόνιτον, ἀποβάλλουν ὀλοτελῶς τὰς ναρκωτικὰς τῶν δυνάμεις διὰ τῆς ζέσεως. Ἡ κατασκευὴ τῶν ἀφεψημάτων γίνε-

ται ἐντὸς χαλκίνων καλῶς κασσιτερομένων ἀγγείων· ἐὰν δὲ τὰ ζεόμενα ἐμπεριέχουσι φυτικά ὀξέα ἢ ὀξυνωπὰ ἄλατα πρέπει νὰ ζέωνται εἰς πορφυρὰ ἀγγεῖα· ὡσαύτως παρατηρήσεως ἄξιον εἶναι, ὅτι διὰ μετρίας ζέσεως καὶ ἐντὸς ὅπως οὖν σκεπασμένων ἀγγείων, ἀπολαμβάνονται ἐνεργητικώτερα ἀφεψήματα, παρὰ ἐὰν πορίζονται δι' ὀρμητικῆς βράσεως καὶ εἰς ὅλως διόλου ἀνοικτὰ ἀγγεῖα.

Εἰς τοὺς νεωτέρους χρόνους εἰσῆχθησαν ἰδιαίτεραι ἀτμομηχαναὶ, καὶ διὰ τῆς διοχετεύσεως ὑδατωδῶν ἀτμῶν διὰ ψυχροῦ ἐγχύματος, ἀπολαμβάνονται κατὰ τὰς εἰσέτι ληφθείσας πείρας, τὰ πλέον ἀξιόλογα καὶ ἐνεργητικὰ ἀφεψήματα.

Ἐὰν ἡ χρεία τὸ καλέσῃ νὰ ζεσθῶσι μεταλλικαὶ οὐσίαι ὁμοῦ μὲ ἄλλας φυτικὰς οὐσίας, καθὼς λ. χ. διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ Decoctum Zithmani, τοῦ Decoctum Pollini κλ. τότε ὅλαι αὗται ἐγκλείωνται εἰς μικρὸν λινὸν σάκον Sacculum seu Nodulum, καὶ ἐγκρέμονται εἰς τὰ ἀφεψήματα.

Decoctum ad taeniam.

Rc. Corticis radicis Granatorum Unciam unam
Rhizomatis Filicis Maris Unciam dimidiam
concisa, contusa coque cum sufficiente quan-
titate

Aquae comunis ad remanentiam librae unius

Colaturae adde

Syrupi Manae Uncias duas.

M. Detur ad vitrum.

Decoctum antisyphilliticum.

Rc. Radicis Salsaparillae

Dulcamarae

Rasurae ligni Sassafras

Rasurae Guajaci ana Unciam unam
concisa, coque per horam unam s. quantitate
aquae ad remanentiam librarum trium
addendo

Melis despumati Uncias tres
Elaeosachari Foeniculi drachmas tres.
Misce.

Decoctum antiphlogisticum.

Rc. Radicis Althaeae Unciam dimidiam
f. l. a. Decoctum ad remanentium librae unius
sub finem coctionis adde
Rad. Liquiritiae drachmas duas
Colaturae adde
Nitri depurati drachmam unam
Oxymelis simplicis Unciam
Misce, detur, signetur.

Περὶ Ἑγχυμάτων (Infusio).

Ἐὰν μία ἢ καὶ πλείότεραι ἱατρικαὶ οὐσίαι ἐπιχυθῶσιν
μετὰ τινος ῥευστοῦ καὶ τοῦτο ἀφεθῇ ὀλιγώτερον ἢ περισσότε-
ρον καιρὸν εἰς κατέργασιν, τὸ ἀποτέλεσμα λέγεται ἔγχυμα·
καὶ ἂν πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν ἐπιχυθῇ μὲ ζέον ὕδωρ, τότε
ἀποτελεῖται ἔκχυμα διὰ θερμοῦ ὕδατος (*Infusum fer-
vidum*), ἀπ' ἐναντίας ἐπιχυνομένου ὕδατος ψυχροῦ, ἔγχυμα
ψυχρόν (*Infusum frigidum*). ἐνίοτε δύναται νὰ γείνη ἢ
ἐκχύλισις δι' ἄλλων διαλυτικῶν μέσων, ἥγουν δι' οἶνοπνεύμα-
τος, δι' ὄξους, διὰ ζύθου ἢ οἴνου, καὶ οὕτως ἀπολαμβάνονται
ἐπομένως τὰ ὀνομαζόμενα *Infusum alcoholicum* s. *spiri-
tuosum*, *aceticum* ἢ *Cervisia medicata*.

Ἡ κατασκευὴ γίνεται εἰς ἰδιαίτερα ἀγγεῖα πορφυρᾷ, πυ-

ξίδας (*Pyxides infusoriae*) λεγομένας· τὸ ἔγχυμα διϋλίζεται διὰ λινοῦ ἢ μαλαροῦ ὑφάσματος, καὶ ἀποτίθεται μέχρις ἐντελοῦς ἀποψυχράνσεως.

Αἱ πράξεις αὗται ἐξηγοῦνται διὰ τῶν ἐφεξῆς· *stent in vase clauso per horae spatium loco tepido saepius agitando, in colatura solve.* κτλ.

Ἐν γένει σημειώνομεν, ὅτι οὐσίαι ἐμπεριέχουσαι πτητικὰ μόρια συνιστάμενα εἰς ἀρώματα καὶ αἰθήρια ἔλαια, εἶναι κατάλληλαι δι' ἐγχύματα καὶ ὄχι δι' ἀφέψηματα.

Ἐὰν πρὸς ἔγχυσιν κατάλληλος ὕλη ἐπιχυθῇ με' ἀφέψημά τι, τότε τὸ ἀφέψημα θεωρεῖται ὡς τὸ διαλυτικὸν μέσον τῆς ἐπιχυθείσης ἀρωματικῆς ἢ ναρκωτικῆς οὐσίας· εἰς τοιαύτην περίστασιν ἀποτελεῖται τὸ εἰς τὴν ἰατρικὴν λεγόμενον *Decocto-Infusum*. Εἰς περίστασιν δὲ, καθ' ἣν ἐκχυλίζομεν ὕλην τινὰ πρότερον δι' ἐπιχύσεως με' ὕδωρ ἢ οἶνον, πρὸς ἀπόκτησιν τῶν πτητικῶν μορίων, καὶ μετὰ ταῦτα τὴν ἐκζέομεν μ' ὕδωρ πρὸς ἀπολαυὴν τῶν δυσδιαλυτικοτέρων οὐσιῶν, ἀπολαμβάνομεν τὸ *Infuso - Decoctum*· τὸ ῥηθὲν φάρμακον ἀπολαμβάνεται κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον. Ὁ λειοκεκομμένος φλοιὸς ἢ ἡ ῥίζα φέρ' εἰπεῖν ἐπιχύνεται μετὰ τοῦ προσδιορισθέντος ποσοῦ ψυχροῦ ἢ θερμοῦ ὕδατος, ὡς πράττομεν πρὸς κατασκευὴν τῶν ἐγχυμάτων· ἀφοῦ ἀποχωρισθῇ διὰ διϋλίσεως τὸ ὑπόλειμμα, ἐκζέεται με' τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν ὕδατος, καὶ τὸ διϋλισθὲν ἀφέψημα ἀναμιγνύεται μετὰ τοῦ πρότερον ἀποκτηθέντος ἐγχύματος.

Decoto - Infusum antifebrile.

Rc. Corticis Chinae Unciam unam

coque cum sufficiente quantitate aquae comunis
ad remanentiam librae unius

sub finem coctionis adde
Flavedinis Aurantium drachmas tres
stet in digestionem per horam, cola et adde
Tincturae Chinae compositae Unciam dimidiam
Syrupi Aurantium Unciam unam
Misce

*Infusum Senae compositum seu Potio laxativa
Vienensis.*

Rc. Foliorum Senae drachmas sex
Cardamomi contusi drachmam dimidiam
infunde per semihoram aquae fervidae
q. s. ut fiat Colatura Unciarum sex
solve
Manae electae Unciam unam
Misce. Detur ad vitrum.

Infuso - Decoctum stomachicum?

Rc. Radicis Colombo
Flavedinis Aurantium ana Unciam unam
Concisa, contusa digerentur per horas viginti
quatuor in vase clauso saepius agitando cum
Vini Santorinae libra una.
Remanentiam coque c. Aq. fontanae
ad colaturam librae unius.
Decoctum misceatur cum antecedente Infuso,
tunc adde.
Tincturae aromaticae unciam dimidiam
Syrupi Aurantium Uncias duas
M. Detur.

Ὁρρός Γάλακτος (*Serum Lactis*).

Τὸ γάλα τῶν ζώων συνίσταται ἀπὸ λιπώδη μόρια, λεύκωμα, γαλακτικὸν ὄξυ καὶ σάκχαριν τοῦ γάλακτος. Ἐὰν τὸ γάλα ἀφεθῇ ἀφ' ἑαυτοῦ του, ἕνεκα τοῦ σχηματισμοῦ γαλακτικοῦ ὀξέως πηγνυται, καὶ ἀποχωρίζεται τὸ λεύκωμα ὁμοῦ μετὰ τοῦ βουτύρου, τὸ δὲ ῥευστὸν εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάρχει διαλελυμένη ἡ τοῦ γάλακτος σάκχαρις, λέγεται Ὁρρός γάλακτος (*Serum Lactis*). Ἡ τοῦ γάλακτος πῆξις ἐπιταχύνεται διὰ διαφορῶν ὀξυνωπῶν ἀλάτων καὶ καρπῶν. Αἱ κυριώτεραι χρησιμαὶ οὐσίαι εἰς τὴν ἰατρικὴν πρὸς κατασκευὴν αὐτοῦ, εἶναι ἡ τρυξ, καὶ ὁ δι' αὐτῆς ἀπολαμβανόμενος ὀρρός λέγεται, Ὁρρός γάλακτος διὰ τρυγός (*Serum Lactis cum tartaro paratum*), καὶ ἐπὶ 2 λιτρῶν γάλακτος ἀπαιτοῦνται 4—6 δραχμαὶ λεῖας τρυγός. Ἐὰν ἡ τοῦ γάλακτος πῆξις γίνεται διὰ τοῦ ὄξους, τοῦ ὁποίου ἀπαιτοῦνται 2 οὔγγια ἐπὶ 2 λιτρῶν, πορίζεται τὸ *Serum Lactis cum Aceto* (ὀρρός δι' ὄξους), ὀρρός ἀπολαμβανόμενος διὰ τῆς στυπτηρίας, δι' ἧς ἐπὶ μιᾶς λίτρας ἀπαιτεῖται μία δραχμὴ, καλεῖται *Serum Lactis aluminatum* (ὀρρός διὰ στυπτηρίας), ἀπολαμβανομένου τοῦ ὀρροῦ διὰ τοῦ ζωμοῦ τῶν λεμονίων ἢ τῶν πορτογαλίων καλεῖται *Serum Lactis citratum seu aurantiatum*, (ὀρρός γάλακτος διὰ κίτρων ἢ πορτογαλίων). Ἐν τῶν συνειθεστέρων ὀρρῶν εἶναι (*Serum Lactis tamarindinatum*) ὅστις ἀπολαμβάνεται ἔαν ἐπὶ 2 λιτρῶν προστεθῶσιν 3—4 οὔγγια ὀξυφοινίκων.

Εἰς τινὰς περιστάσεις ὁ ἀπολαμβανόμενος ὀρρός καθαρίζεται ἔτι περισσότερον διὰ δευτέρας ζέσεως προστεθέντος λευκώματος τῶν ὠν, καὶ διὰ τῆς ἀκολούθου διυλύσεως.

Serum lactis vinosum.

Rc. Lactis ovilli libras tres
ebulliat in vase idoneo et inter ebulliendum adde
Vini aciduli q. s. ad coagulationem perfectam,
tunc Serum cola et filtra.

Περὶ Πτυσσάνης (Ptissana).

ὑπὸ τὸ ὄνομα Πτυσσάνη, ἐννοοῦμεν ἀσθενῇ ἀφεψήματα φυ-
τικῶν οὐσιῶν καὶ συνηθως εἰς μεγάλας δόσεις μεταχειριζόμε-
να ὡς σύνηθες ποτόν. Κατασκευάζεται συνήθως ἐκ φυτικῶν
οὐσιῶν, ῥιζῶν, κριθῆς, βρώμης, ὀρύζης, καὶ ἄλλων ὁμοίων
βλεννωδῶν φαρμάκων· ὡς γλυκαντικὸν μέσον αὐτῶν προστί-
θεται τὸ ὀξύμελι ἢ ἄλλα τινὰ ὀξυνωπὰ σεράπια. Ἡ κατα-
σκευὴ τῶν εἶναι εὐκόλος, καὶ οἰκονομίας χάριν γίνονται εἰς
τὴν οἰκίαν τοῦ ἀσθενοῦς.

Ptisana seu Decoctum Hordei

Rc. Seminis Hordei crudi Uncias tres
coque cum aquae fontanae libris quatuor aut
q. s. usque ad crepaturam Hordei
Colaturae librar. trium adde
Oxymelis q. s. ad gratitudinen usque
M. D.

Ptisana Oryzae.

Rc. Oryzae mundatae et lotae unciam unam
coque usque dirupta sit in aquae quantitae
sufficiente, adde Colaturae librarum quatuor
Syrupi Aurantiorum uncias tres,
D.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΝ ΧΡΗΣΙΝ
ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ.

Αἱ ἐφεξῆς σκευασίαι διαφέρουσι τῶν προλαβουσῶν, καθότι δὲν λαμβάνονται ἐσωτερικῶς, ἀλλὰ ἐφαρμόζονται μόνον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματος, καὶ ἐνεργοῦσι πολλάκις διὰ τῆς ἀπορρόφησησέως τῶν ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ. Τὰ πρὸς ἐξωτερικὴν χρῆσιν μεταχειριζόμενα εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀπλούστερα ὡς πρὸς τὴν σύνθεσίν των ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα λαμβάνονται ἐσωτερικῶς.

Ὁδοντότριμμα (*Pulvis dentifricius*).

Ξηρίον, σκοπὸν ἔχον, νὰ καθαρίσῃ τοὺς μὲ βλένναν καὶ ἀκαθαρσίας περιβεβλημένους ὀδόντας, ἢ καὶ νὰ ἐνδυναμώσῃ τὰ χαλαρὰ εὐκόλως αἱματόνωντα καὶ σκορβουτικὰ οὖλα λέγεται Ὁδοντότριμμα. Τὰ συνηθέστερα φάρμακα, τὰ χρήσιμα πρὸς κατασκευὴν τοιούτων ξηρίων ἐνεργοῦσι μόνον μηχανικῶς πρὸς ἀποτριβὴν τῶν ὀδόντων, καὶ μεταξὺ τούτων τὰ εὐχρηστότερα εἶναι τὰ ἐξῆς· ὁ κεκαυμένος ἄρτος, ὁ λεῖος ἄνθραξ, τὰ κεκαυμένα σπέρματα τοῦ καφφέ, τὸ σαγάλινον ξύλον καὶ τὸ ἐλελίσφακον. Πρὸς ἐνδυνάμωσιν δὲ τῶν οὐλῶν, χρησιμεύουν ὁ φλοιὸς τῆς κίνας, τῆς δρυὸς, τῆς κασκαρίλλης, τὸ δρακόντιον αἶμα, ἡ σμύρνα, τὸ κίνον, καὶ ἄλλα ὅμοια.

Διὰ νὰ ἀποκαταστήσωμεν τοιαῦτα ξηρία εὐώδη προστίθενται τινὰ αἰθέρια ἔλαια ὡς τὸ περγάμινον, τὸ τῶν καρποφύλλων, τῶν κίτρων, τὸ τοῦ κινναμώμου κτλ. τοιαῦτα ξηρία ἔχουσι συνήθως ἐρυθροῦν χρῶμα, καὶ τὸ πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν μεταχειριζόμενον χρῶμα συνήθως εἶναι ἡ λάκκα τῆς Φλορεντίας (*Lacca florentina*). Ἡ χρῆσις τούτων τῶν ξηρίων γίνεται διὰ τῶν δακτύλων, ἢ διὰ τμήματος ὑφάσματος, ἢ διὰ

καταλλήλου σαρώθρου. Εάν δὲ ἡ κόνις χρησιμεύει πρὸς ἐνδυνάμωσιν τῶν οὐλῶν, ἀλοιφομεν αὐτὴν εἰς τὰ οὐλα, καὶ ἀφί-
νεται τινὰ λεπτὰ διὰ νὰ ἐνεργήσῃ δεόντως.

Pulvis dentifricius

Rc. Ossium Saepiae Unciam unam
Tartari depurati
Radiciis Calami aromatici ana drachmas quatuor
M. exacte

Pulvis dentifricius Huffelandi

Rc. Ligni [Santali rubri
Pulveris Corticis Chinae
Radiciis Ireos florentinae ana Unc. semis
Elaeosachari Caryophyllorum drachmas tres
redige in pulverem subtilem, detur ad
scatulam chartaceam.

Pulvis dentifricius tonico - adstringens.

Rc. Catechu
Gum Myrrhae
Corticis chinae
Carbonis Tiliae an drachmas tres
M. exactissime.

Ξηρία διὰ πασπαλίσεως (Adspergo).

Οὕτω ὀνομάζονται ξηρία, σκοπὸν ἔχοντα νὰ ἀπορροφή-
σωσι τὰ ὑπὲρ τὸ δέον ἀποκρινόμενα ὑγρὰ ἐκ διαφόρων ὀργά-
νων, λ. χ. πασπαλίζονται ἐπὶ ἐξανθημάτων, ἐπὶ ὀργάνων δια-
βεβρωμένων παρὰ τινος ἀποκρινομένου ὑγροῦ· χρησιμεύουσι
ὡσαύτως πρὸς κόλυνσιν τοῦ συγκαύματος, ἄλλοτε πρὸς ἀπαρ-

ρόφησιν καὶ βελτίωσιν τοῦ ἀποκρινομένου ρευστοῦ εἰς κακοήθη ἔλκη, εἰς τὴν γάγγραιναν, πρὸς ἐπίσχεσιν τοῦ αἵματος εἰς ἐπικινδύνους τραυματισμούς, πρὸς ἀποξήρανσιν καὶ θεραπείαν ἀπηρχαιομένων ἐλκῶν κτλ.

Τὰ κυριώτερα φάρμακα τὰ λαμβάνοντα μέρος εἰς τοιαῦτα ξηρία εἶναι ἀναλόγως τῆς περιστάσεως στυπτικά, τονικά, καὶ καταπραϋντικά· μεταξὺ τούτων ἐφαρμόζονται κατ' ἐξοχὴν τὸ λυκοπόδιον, ψυμμίθιον, ὀξείδιον τοῦ ψευδαργύρου, ὁ φλοιὸς τῆς Κίνας, τὸ ἀραβικὸν κόμμι κτλ.

Adspergo exsiccans.

Rc. Lycopodii unciam unam
Zinci oxydati drachmas duas
M. D.

Pulvis seu Adspergo antisepticus!

Rc. Pulveris Chinae
— Arnicae
Camphorae singulorum partes aequales.
M. D.

Pulvis exsiccans et incitans.

Rc. Florum Chamomillae
Farinae Secalis singulorum uncias tres
Camphorae scrupulum unum
M. Detur ad scatulam ligneam.

Adspergo stypticus contra hæmorrhagiam.

Rc. Aluminis usti Unciam unam
Sanguinis Draconis
Kino an drachmam unam
M. f. Pulvis subtilis.

Πταρμικὰ ἢ Ἑρρίνα (Sternutatoria).

Οὐσίαι, αἵτινες ἀποβλέπουσι εἰς τὸν ἐρεθισμόν τοῦ βλεννώδους ὑμένους τῆς ῥινός, ἵνα προξενήσωσι πταρμόν, καλοῦνται *Πταρμικὰ ἢ Ἑρρίνα*.

Τὰ φάρμακα ταῦτα, ἅτινα ἤδη σπανίως χρῶνται, χρησιμεύουσιν 1) ὡς ἀνάκινος θέλωμεν ν' ἀπομακρύνωμεν πᾶν ἀλλότριον σῶμα εἰσελθόν τῇ ῥινί· 2) νὰ ἐπαναφέρωμεν τὴν αἰφνηδίως ἐμποδισθεῖσαν καταρροήν· 3) ν' ἀπαλλάξωμεν τὸν ἐγκέφαλον διὰ τοῦ ἀνταγωνισμοῦ εἰς ὃν φέρομεν τὸν βλεννώδη ὑμένα τῆς ῥινός ἀπὸ τινος νοσηρᾶς προσβολᾶς, καὶ 4) εἰς διαφόρους τῆς ῥινός καὶ ὀφθαλμῶν ἀσθενείας, λ. χ. εἰς τὴν ἀμαύρωσιν, πολύποδας κτλ.

Αἱ οὐσίαι ἅς πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν χρῶμεθα εἰσὶν ἡ Νικοτιανή, διάφορα ἀρωματικὰ φυτὰ, καὶ ἰδίως τὰ φύλλα τοῦ ὀρυγάνου, τοῦ θύμου, τῆς λιβανωτίδος κλπ. καὶ ἡ ζάκχαρις· ὅταν ὁμως θέλωμεν νὰ ἐνεργήσωμεν ἰσχυρώτερα, τότε χρῶμεθα ἐρεθιστικὰ ἰσχυρὰ, καὶ τὸν θειϊκὸν ψευδάργυρον.

Τὰ πταρμικὰ εἰσάγονται τῇ ῥινὶ ἀφ' ἑαυτοῦ των, ἢ ὁ καπνὸς των. Ἡ κατάχρησις των δύναται νὰ φέρῃ ὀργανικὴν ἀλλοίωσιν, ὡς πολλάκις ἔγεινον αἰτία πολυπόδων. Ἡ διατασσομένη ποσότης νὰ ᾔηται 3—4 δραχμαί.

Tabacum album sanitatis

Rc. Florum Benzoes scrupulum unum

Sachari albi Unciam dimidiam

Olei Lavandulae

— Majoranae ana guttas sex.

M. D.

Pulvis sternutatorius.

Rc. Foliorum Nicotianae

— Majoranae

Florum Lavandulae ana Unciam dimidiam
Herbae Asari drachmam unam
Teucarii Mari veri drachmam semis.
M. exactissime.

Κόρις ὀφθαλμική (Pulvis ad oculos seu opthalmicus).

Εἰς διαφόρους τοπικὰς ἀσθενείας τῶν ὀφθαλμῶν λ. χ. εἰς τυφλώματα, λευκώματα ἢ πτερυγώματα τοῦ κερατοειδοῦς ὑμένους, μεραχειρίζονται ἐνίοτε διάφορα φάρμακα εἰς εἶδος κόνεος, τὰ ὅποια εἰς ξηρὰν κατάστασιν πασπαλίζονται ἐπὶ τοῦ βεβλαμένου μέρους τοῦ ὀφθαλμοῦ. Σχεδὸν ἅπαντα τὰ πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν μεταχειριζόμενα ἐνεργοῦσι μηχανικῶς, καὶ ὡς τοιαῦτα χρησιμεύουσι τὸ *Os Sæpicæ* (ὄστον τῆς Σηπίας), καὶ *Creta alba* (Κριτῆς λεύκη). Ἄλλα τινὰ παρέχουσι ἐκτὸς τῆς μηχανικῆς καὶ χημικὴν ἐνέργειαν, καὶ τοιαῦτα εἶναι ἡ τρυξ, τὸ καλομέλανον, ἡ στυπτηρία, καὶ ἄλλα τινὰ. Εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν τοιούτων ξηρίων τὸ κυριώτερον εἶναι, νὰ ᾗναι εἰς ὅσον ἐνεστι λεῖαν κατάστασιν, καὶ τοῦτο ἐκφράζομεν μὲ τὸ *fiat pulvis subtilissimus* ἢ *per linteam trajiciendus*. Ἡ καλητέρα μέθοδος πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν τοιούτων ξηρίων, εἶναι νὰ ἀλοιφθῇ διὰ τινος μικρῆς καὶ λεπτῆς ζωγραφικῆς γραφίδος, καὶ νὰ ἐπιτεθῇ ἐπὶ τῆς κηλίδος.

Ἡ προλαβόντως ἐν χρήσει μέθοδος τοῦ νὰ ἐμφυσᾶται εἰς τὸν ὀφθαλμὸν εἶναι ἐπιβλαβής, ἐπειδὴ δὲν ἐφαρμόζεται μόνον ἐπὶ τοῦ βεβλαμένου μέρους, ἀλλὰ διαχεομένου ἐπὶ ὅλοκλήρου τοῦ ὀφθαλμοῦ, προκαλεῖ ἰσχυρότερον ἐρεθισμόν.

Pulvis opthalmicus ad maculas Corneæ.

Rc. Sachari Canariensis drachmas sex
Calomel via humida parati drachmam unam
Sulphatis Zinci

Sulphatis Cadmii ana grana sex.

M. fiat pulvis subtilissimus.

Pulvis ad nephelas.

Rc. Sachari albissimi drachmas duas

Cremoris tartari drachmam unam

Boracis veneti scrupulum unum.

M. D.

Περὶ Ὁσφραντηρίων.

Οὕτως ὀνομάζονται φάρμακα ἐκλύοντα ἰσχυρὰν ὀσμὴν, καὶ τούτου ἕνεκα εἶναι χρήσιμα διὰ νὰ προλάβωσι λειποθυμίας, καθὼς καὶ πρὸς ἐρεθισμὸν τοῦ νευρικοῦ συστήματος.

Μεταξὺ τούτων τῶν φαρμάκων, τὸ κυριώτερον εἶναι ἡ καθαρὰ ἢ ἡ ἀνθρακικὴ Ἀμμωνία, τὸ ὀξυκὸν ὀξύ, καθὼς καὶ τινὰ ἰσχυρὰν ὀσμὴν ἔχοντα φάρμακα ὡς ἡ καφουρά, τὸ Καζόριον κτλ. Τὰ φάρμακα ταῦτα ἐγκλείονται εἰς μικρὰς ὑελίνας φιάλας καλῶς ἐπιπωματιζομένας, καὶ ἐν καιρῷ τῆς χρήσεως ὀσφραίνονται. Διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν μεταχειρίζονται καὶ διάφορα ῥευστὰ, ἐξ ὧν ἐκλύονται δυνατὰ ὀσμά διὰ τῶν ὁποίων παρέχεται ὠφέλεια εἰς τοὺς ὑστερικοὺς, εἰς ἀπὸ ἀτονίαν τῶν νεύρων πάσχοντας, εἰς ἡμιθανεῖς καὶ εἰς ἀπὸ ἀνθρακικὸν ἢ ὑδροκυανικὸν ὀξύ, ἢ ἀπὸ ναρκωτικοῦς ἀτμοῦς ἀποπνιγομένους· τὰ κυριώτερα τῶν τοιούτων ῥευστῶν ὀσφραντηρίων (*Odoramentum liquidum*) εἶναι τὰ βάμματα τοῦ Σιλφίου, ἡ ἀμμωνία, τὸ ὄξος, ἡ καφουρά, τὸ ἔλαιον τοῦ Διππελίου, τὸ σύνθετον πνεῦμα τῆς μελίσσης, καὶ ἄλλα ὅμοια. Διὰ τὸν ῥηθέντα σκοπὸν πλησιάζεται ἡ τὴν ὀσμηρὰν οὐσίαν ἐμπεριέχουσα φιάλη εἰς τοὺς μυκτῆρας, ἢ στάζομεν τινὰς σταγόνας ἐπὶ ὀθωνίου, ἢ μικροῦ σπόγκου κρατοῦντές τον πλησίον τοῦ πάσχοντος.

Odoramentum amoniacale.

Rc. Amonii hydrochlorici drachmas quatuor
Kali carbonici drachmam unam
Ferri oxydati rubri scrupulum
Misce fiat Pulvis et adde Spiritus Vini q. s. ad
humectandum pulverem.
Des in vitro bene clauso.

Odoramentum acetosum.

Rc. Kali sulphurici aciduli q. vis
triturationum in vase bene claudendo humecta cum
Acidi acetici concentrati q. satis
Detur

Odoramentum antihystericum.

Rc. Tincturae Assae foetidae
Liquoris Amoniae vinosae an drachmas duas
M. ad vitrum.

Rc. Olei Caryophyllorum guttas triginta
Amoniae purae liquidae drachmas duas
M. D. S.

Εἶδη πρὸς ὑποκαπνισμὸν (Species ad Fumales).

Τοιαῦτα εἶδη εἶναι ἀδρομερῶς κοπανισμένα ὕλαι αἵτινες
ρίφθεισαι ἐπὶ διαπύρων ἀνθράκων ἐκλύουσιν ἀτμὸν εὖοσμον,
δυνάμει τοῦ ὁποίου ἐξαλείφονται αἱ δυσωδίαί, αἱ ὁποῖαι διὰ τῆς
εἰσαγωγῆς των εἰς τὰ ἀναπνευστικὰ ὄργανα δύνανται νὰ ἔχωσι
ἐπιβλαβεῖς δυνάμεις. Διὰ τὸν ῥηθέντα σκοπὸν χρησιμεύουν
εὖοσμα ἄνθη π. χ. τὰ τῶν ῥόδων, τὸ Σασάφρινον ξύλον, ὁ
φλοιὸς τῆς Κασκαρίλλης κτλ.

Ἄν τοιαῦτα εἶδη πλάττονται εἰς εἶδος κυλίνδρων, ἢ δίδωγται

εἰς αὐτὰ τρίγωνόν τι σχῆμα, πορίζονται οἱ λεγόμενοι *Candelae fumales, Bacculli fumales, Massa ad fornacem*.

Ἐὰν αἱ πρὸς καπνισμόν ὕλαι, πρέπει νὰ ἐπιφέρωσιν ἰατρικὴν ἐνέργειαν, τότε ὁ σχηματιζόμενος καπνὸς ἐπιπυκνοῦται διὰ μαλλίνων ὑφασμάτων καὶ ταῦτα πλήρη μετ' αὐτοῦ ἐπιτίθενται ἐπὶ τοῦ πάσχοντος μέρους, ὡς ἐπὶ οἰδημάτων ἀρθριτικῶν καὶ ῥευματικῶν ἐξογκώσεων κλπ. εἰς ἄλλας περιστάσεις δύναται νὰ πληρωθῇ ὁ ἀήρ μὲ ναρκωτικούς ἀτμοὺς ὡς ἐκ τῆς τῶν ναρκωτικῶν φυτῶν βράσεως, μεθ' ἐμπυρευματικῆς ὁσμῆς διὰ τῆς ἀναφλέξεως ῥητινωδῶν ξύλων, καθὼς ἀπαιτεῖται εἰς τὴν φθίσιν κτλ. Νεωστὶ ἐσυστήθη ὁ ἀτμός τοῦ Σωσικρέου ὠφέλιμος κατὰ τῆς φθίσεως κατὰ τῆς ὑπερμέτρου ἀποκρίσεως τῆς βλέννης. Πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν ἀλείφεται τὸ Σωσίκριον ἐπὶ χάρτου ὅστις βραχεῖς ἐντίθεται εἰς τὸ τῶν ἀσθενῶν δωμάτιον.

Massa ad fornacem odoratissimum!

Rc. Gg. Benzoes, gg. Styracis, Olibani, Labdani an
uncias quatuor

Olei Cinamomi, Caryophyllorum, Bergamotti
ana guttas decem

Moschi optimi grana sex

Balsami peruviani drachmas duas

M. f. ope Spiritus Melissæ l. a. Massa.

Suffitus regius seu Beroliniensis.

Rc. Styracis Calamitæ, florum Rosarum,

Pæoniæ, Lavandulæ, Calendulæ singulorum

Uncias tres.

Corticis Cassiæ, Caryophyllorum, Macidis ana

drachmas tres

Moschi grana tres
Olei Bergamottæ, Lavandulæ an drachmam
unam
cum Sacharo bene trita aut Spirito soluta.
M. D.

Περὶ Προσθετῶν (Suppositoria).

Οὕτω καλοῦνται μίγματα ἔχοντα σύστασιν ἐμπλάστρου, σχῆμα κώνου ἢ κυλίνδρου, καὶ ἐμβαλλόμενα εἰς τὸ ἀπευθυσμένον ἔντερον ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ προκαλέσῃ διὰ τοῦ ἐρεθισμοῦ των ἐκκενώσεις, εἶναι χρήσιμα μάλιστα εἰς τὰ παιδία· τοιαῦτα ὑποθετὰ κατασκευάζονται ἐκ διαφόρων ὑλῶν, ὡς ἐκ σάπωνος, στέατος, ἐλαίων καὶ βουτύρων, ἀναμεμιγμένων μετὰ ἀλεύρου πρὸς σχηματισμὸν μάζης. Εἰς τὸν σχηματισμὸν πρέπει νὰ προσέχωμεν ἵνα ἔχῃ τὴν ἀπαιτούμενην σύστασιν διὰ νὰ μὴν διαρρέῃ εὐκόλως διὰ τῆς τοῦ ἐντέρου θερμότητος. Ταῦτα ἔχουσι μῆκος 1—2 δάκτυλα, καὶ διάμετρον ἡμίσεως δακτύλου. Τοῦτο τὸ εἶδος τῶν φαρμάκων δὲν εἶναι πλέον τόσον συχὸν, ἐπειδὴ ἡ αὐτὴ καὶ μᾶλλον πλειότερα ἢ ταχύτερα ἐνέργεια ἐκπληροῦται διὰ τῶν κλυσμάτων.

Suppositorium emolliens.

Re. Butyrum Cacao
Cerati solidi singulorum partes aequales
fiat Suppositorium conicum.

Suppositorium ad alvum excitandum.

Re. Saponis unciam semis
Salis culinaris drachmas duas
Melis inspissati q. s. ut fiat Massa ex qua formentur coni diversae magnitudinis.

Υπόθετα (*Pessarium*).

Οὕτως ὀνομάζονται μίγματα φαρμάκων ἔχοντα σχῆμα κυλίνδρου, καὶ ἐντιθέμενα εἰς τὰ γυναικεῖα γεννητικὰ ὄργανα ἐπὶ σκοπῷ ἀμέσου συνάψεως τῶν φαρμάκων μετὰ τῶν πασχόντων γεννητικῶν ὀργάνων. Τοιαῦτα φάρμακα εἶναι στεατώδους φύσεως, μεθ' ὧν ἀναμιγνύονται κατὰ τὰς περιστάσεις, κόνις κωνίου, ἢ ἄλλα ναρκωτικὰ φάρμακα. Ὡσαύτως κατασκευάζονται ἐκ τινος τεμαχίου λινοῦ ὑφάσματος, ἢ ἐκ σπόγγου εἰς τὸν ὁποῖον δίδεται στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες σχῆμα, ἐμβραχέντος μετὰ τινος ἱατρικῆς ὕλης. Τοιαῦτα ἐντιθέμενα ὑπόθετα πρέπει νὰ στερεοῦνται διὰ τινος κλωστῆς ἵνα ἐκβληθῶσιν κατ' ἀνάγκην ἢ κατὰ βούλησιν τῆς ἀσθενοῦς. Τοιαύτη σκευασία εἶναι χρησιμωτάτη εἰς τινὰς ἀσθενείας λ. χ. εἰς ἐπικινδυνώδεις μητρορραγίας κλπ. καὶ κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην, ἡ ἔνθεσις βραχέντος σπόγγου μετ' ὄξους ἢ μετὰ διαλύσεως στυπτηρίας, ἢ ἀφεψήματος κίνας ἢ δρυὸς, δύναται νὰ ὠφελήσῃ ταχύτατα καὶ ὠφελιμώτατα· ἐπίσης εἰς προσφάτους προπτώσεις τῆς μήτρας ἢ τῶν γεννητικῶν ὀργάνων, εἰς ἀσθενείας τῶν γεννητικῶν ὀργάνων, εἰς ἐλκώσεις αὐτῶν, καθὼς καὶ εἰς τὴν λευκόρροϊαν παρέχει ἡ ἐφαρμογὴ τοιούτων φαρμάκων μεγίστην ὠφέλειαν.

Pessarium antiscirrhosum.

Rc. Butyri Cacao

Ceræ albæ ana drachmas duas

Massae refrigeratae admisce

Pulveris Conii maculati

Herbæ Hyosciami s. Belladonæ grana decem

formentur Coni,

Pessarium narcoticum.

℞. Olei Cacao unciam semis

Unquenti Mercurialis drachmam unam

liquefactae massae admisce

Extracti Belladonae grana tria.

Pulveris herbae ejusdem q. s. ut f. Massa.

D.

Pessarium tonicum seu adstringens.

℞. Extracti Ratanhiae drachmam unam

solve in pauxillo aquae, et solutionem

imisce

Massae Tragacanthae Unciis duabus

ex qua formentur l. artis Pessaria.

Κηρωταί (Cereoli).

Οὕτως ὀνομάζονται μακροὶ, λεπτοὶ, καὶ εἰς ὀξὺ λήγοντες κύλινδροι, κατασκευαζόμενοι ἐκ κηροῦ καὶ στέατος, μεθ' ὧν ἀναμιγνύονται ἱατρικαὶ οὐσίαι· ὁ σκοπὸς εἶναι νὰ ἐντεθοῦν εἰς τὴν τῶν ἀνδρῶν οὐρήθραν, καὶ ὡς τοιαῦτα ἐφαρμόζονται χορδαὶ καθὼς καὶ ἐξ ἐλαστικοῦ κόμμεος κατασκευασμένοι κύλινδροι· κυρίως δὲ ἐμβάπτεται τρίγωνον λινὸν ὕφασμα, ἐμβαπτισθὲν προλαβόντως εἰς τὸ μεταχειριζόμενον μῖγμα, καὶ ἀκούθως διπλώνεται τοιοῦτοτρόπως διὰ νὰ σχηματισθῇ τοιοῦτος κύλινδρος ὅστις εἰς τὸ τέλος διὰ δυνατῆς καὶ συνεχοῦς περιστροφῆς ἐπὶ μαρμαρίνου πλακὸς, ὅσον τὸ δυνατόν στρογγυλοῦται καὶ στιλπνοῦται. Τὰ πρὸς κατασκευὴν τοιούτων χρήσιμα, εἶναι ἀναλόγως τοῦ σκοποῦ τοῦ ἱατροῦ μαλακτικοῦ ἢ ἐρεθιστικοῦ εἶδους, καὶ συνίστανται εἰς κηρὸν, ἔμπλαστρον ἀπλοῦν, ἢ ὑδραργυρικὸν, εἰς τερεβινθίνην μεθ' ὧν

δύνανται ν' ἀναμιχθῶσιν διάφορα ὑδράργυροῦχα ἢ μολυβδοῦχα ἅλατα.

Βλέπομεν λοιπὸν ὅτι αἱ κηρωταὶ εἶναι ἢ ἀπλαὶ (*Cereoli simplices*), ἂν κατασκευάζονται μόνον ἐκ κηροῦ, ἢ ἀναλόγως τῆς οὐσίας μολυβδοῦχοι ἢ ὑδράργυροῦχοι (*Cereoli Lythargirici s. Mercuriales*). διότι τὰ ἐμβαλλόμενα εἶναι μόλυβδος ἢ ὑδράργυρος.

Τὸ πάχος των νὰ μὴν ὑπερβαίνει τὸ πτερὸν τοῦ κόρακος καὶ ἡ μάζα νὰ μὴν ᾔηται ψαθαρὰ διότι ἀποχωρίζεται.

Cereoli demulcentes seu emollientes.

Rc. Cerae flavae partes duodecim
Sevi ovilli partem unam
liquefactis imerge telas linteas ut
fiant secundum artis legem Cereoli.

Cereoli plumbici seu Candellæ chirurgicæ.

Rc. Cerae flavae libras duas
liqua leni igne et adde
Extracti Saturni unciam unam
Misce, continue agitando massam ab igne
remotam in Cereolos redige.

Cereoli Mercuriales.

Rc. Cerae albae partes decem
liqua et massae refrigeratae adde
Mercurii praecipitati rubri drachmas duas
e massa bene mixta forma Cereolos.

Περὶ Συναπισμῶν.

Συναπισμὸς, ὀνομάζεται πολτώδης μάζα κατασκευαζο-

μένη ἐκ ζύμης, ὄξους, καὶ συνάπεως, καὶ ἐὰν ὁ συναπισμὸς πρέπει νὰ ἐνεργήσῃ ταχύτερα καὶ δραστηριώτερα, προστίθενται καὶ ἄλλα ἐρεθιστικὰ φάρμακα ὡς πέπερι, ζιγγίβερις, ῥίζα τῆς ῥαφάνου, ἄλας ἁμμωνιακόν, κρόμμουα. κτλ.

Ὁ συναπισμὸς ἀλείφεται ἐπὶ τινος ὑφάσματος, καὶ ἐπιτίθεται ἀμέσως ἐπὶ τοῦ δέρματος· εἰς τὴν περίστασιν ταύτην, σημειώσεως ἄξιον εἶναι τὸ ἐφεξῆς ἀξιόλογον ἐρυθροποιὸν μέσον, τὸ ὁποῖον τάχιστα ἐκπληροῖ τὸν σκοπὸν· ἐξ ἑως ὀκτὼ δραχμαὶ λειοτριβημένης ζιγγιβέρεως, ἐπιχύνονται ἐντὸς κοχλιαρίου ἢ καταλλήλου ἀγγείου μὲ οἰνόπνευμα, τὸ ὁποῖον ἀναφλέγεται καὶ ἀφίεται μέχρις οὗ ἀφ' ἑαυτοῦ τῆς ἢ φλόξ ἀποσβεσθῇ· τὸ ἐπιμένον ὑπόλειμμα ἐπιτιθέμενον ἐπὶ τῆς ἐπιδερμίδος ἐνεργεῖ ὡς ἀξιόλογον ἐρυθροποιόν.

Sinapismus irritans, s. Cataplasma epispasticum.

Rc. Farinae Sinapeos

Fermenti seu Farinae secalis ana partes æquales

Aquae fontanae q. s. ut f. Pasta

cui adde

Radicis Armoraciae recenter tritæ Unciam nnam.

Detur ad ollam.

Περὶ Ἑμπλάστρων.

Ἑμπλαστρον λέγεται μῖγμα σκληρὸν διὰ τῆς θερμότητος μαλαττόμενον καὶ κολλητικόν, τὸ ὁποῖον ἐκτεινόμενον ἐπὶ σκύτους ἢ ὑφάσματος λινοῦ ἢ μεταξωτοῦ, τίθεται ἐπὶ τοῦ δέρματος, ἢ ἐν γένει, ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματος.

Τὰ ἔμπλαστρα διαίροῦνται εἰς δύο, εἰς ἔμπλαστρα μολυβδοῦχα, (*Saturnina*) ἀπολαμβάνόμενα διὰ τῆς τοῦ ἐλαίου ἢ στέατος μετὰ ὀξειδίου τοῦ μολύβδου ἢ καὶ τοῦ ψυμμιθίου, ζέσεως ἢ καὶ κηρωτὰ (*Emplastra Cerodea*), λαμβανόμενα

ἐκ διαφόρων φυτικῶν οὐσιῶν, μετὰ κηροῦ, στέατος καφουράς, τερεβινθήνης κλ.

Ἡ κατασκευὴ συνθέτων ἐμπλάστρων γίνεται ὡς ἐφεξῆς· κηρὸς, ῥητίνη καὶ λιπαρὰ ἔλαια, συντήκονται δι' ὅσον ἔνεστι κουφοῦ πυρός. Ἄμα ἀποψυχρανθῇ τὸ μίγμα, μέχρις ὅτου ἄρχεται νὰ πηζῇ, προστίθενται αἱ διάφοραι φυτικαὶ οὐσίαι, καθὼς καὶ μετὰ τῆς ἐντελοῦς ἀποψυχράνσεως τοῦ αἰθέρια ἔλαια ἢ καφουρά, καὶ ἄλλαι πτητικαὶ οὐσίαι· ἡ σχεδὸν ἀποψυχρανθεῖσα μάζα ἐκβάλλεται καὶ μαλάσσεται διὰ τῶν μεθ' ὕδατος βραχέντων χειρῶν, διὰ νὰ ἀποκατασταθῇ τὸ ἐμπλαστρον ἐντελῶς ὁμοιομερές· ἡ πρᾶξις αὕτη λέγεται *μάλαξις* (*Malaxatio*) ἐπομένως πλάττεται ἐπὶ ὀμαλοῦ καὶ βραχέντος σανιδίου, ἢ ἐπὶ μαρμαρίνης πλακὸς εἰς κυλίνδρους, οἵτινες λέγονται (*Magdaleones*), καὶ ἀφοῦ ξηρανθοῦν τυλίττονται εἰς χάρτην, καὶ οὕτως φυλάττονται. Ἐὰν ὁ ἰατρὸς ἐπιθυμῇ νὰ ἐκτανθῇ τὸ ἐμπλαστρον ἐπὶ σκύτους ἢ ὑφάσματος, τότε προσθέττει εἰς τὸ τέλος τῆς συνταγῆς (*extende supra alutam seu linteam ἐπιθυμῶν* δὲ καὶ ἰδιαίτερον μέγεθος, ἀναγράφει *magnitudine ἢ in forma rotunda, in hac forma ἐπιγράφοντος* τὸ σχῆμα ἐπὶ τῆς συνταγῆς. Ἐὰν ὕφασμα διαπερασθῇ διὰ τακέντος μαλακοῦ ἐμπλάστρου εἰς τρόπον ὥστε ἀμφοτέραι αἱ ἐπιφάνειαι νὰ καλύπτονται μετ' αὐτοῦ, τότε καλεῖται *Sparadrap*.

Emplastrum aromaticum. s. stomacicum.

Rc. Cerae flavae Unciam unam

Sevi ovilli drachmas sex

liquatis et semifrigeratis admisce

Pulveris Olibani unciam dimidiam

— Caryophyllorum drachmas duas

Olei Menthae piperitae guttas viginti
fiat l. a Emplastrum

Emplastrum resolvens.

Rc. Emplastri Cicutae

— Mercurialis

Saponis veneti pulverisati singulorum Unciam
Massae intime mixtae adde

Camphorae Alcohole tritae drachmam unam
exacte misce, extende supra linteam in forma
longa

Detur.

Περὶ Καταπλάσμάτων.

Τὰ καταπλάσματα εἶναι πρὸς ἐξωτερικὴν χρῆσιν προσ-
διωρισμένα μίγματα, ἔχοντα μαλακὴν καὶ πολτώδη σύ-
στασιν. Τοιαῦται σκευασίαι προάγονται κατὰ διαφόρους τρό-
πους, τουτέστι διὰ τῆς θλάσεως προσφάτων βοτάνων, χυλω-
δῶν, λ. χ. τοῦ κωνίου, τοῦ ὑσχυάμου, τοῦ σελίνου, τῶν
μήλων, τῶν γαιομήλων, τῆς ῥίζης τῆς σταφυλίνου, κλπ.
ἢ διὰ τῆς βράσεως ἄλλων μιγμάτων καὶ ἰδίως μαλακτικῶν
εἰδῶν μεθ' ὕδατος, μετὰ γάλακτος καὶ μέλιτος. Συνήθως
ἐγκλείονται τοιαῦτα μίγματα ἐντὸς λινοῦ σάκκου, ὅστις ἐπι-
τίθεται ἔπειτα ἐπὶ τοῦ ἀσθενοῦς ὀργάνου. Ἡ χρῆσις τῶν κα-
ταπλάσμάτων εἶναι πολὺ ἐκτεταμένη, ἐν μέρει πρὸς κατα-
πράυνσιν πόνων, εἰς ἀλγεινὰ οἰδήματα καὶ ἔλκη, πρὸς ἐπιτά-
χυνσιν τῆς ἐκπυήσεως, καὶ πρὸς διασκόρπισιν πεφλογισμένων
οἰδημάτων.

Cataplasma narcoticum.

Rc. Herbae Conii maculati

— Belladonnae ana Unciam unam

— Malvae

Seminis Lini an Uncias tres
concisa, contusa coque cum sufficiente quanti-
tate lactis vaccini ut fiat Cataplasma.

Cataplasma aromaticum.

Rc. Herbae Menthae piperitae

— Salviae, Origani, Absynthii singulorum
partes aequales
concisa coque cum Vino rubro q. s. ut f. Ca-
taplasma.

*Ἐκλείγμα Ὁδοιτοτριπτικόν (Electuarium
dentifricium).*

Τὰ τοιαῦτα ἐκλείγματα συνίστανται ἐκ διαφόρων ξηρίων
χρησίμων πρὸς διατήρησιν τῶν ὀδόντων, ἐπίσχεσιν τῆς τη-
ρηδῶνος αὐτῶν, κατὰ τῆς ὀδονταλγίας καὶ σχορβουτικῶν
οὐλῶν. Τοιαῦτα ξηρία ἀναμιγνύονται συνήθως μετὰ ῥοδίνου
μέλιτος ἢ ἄλλων καταλλήλων, καὶ συνήθως εὐόσμων σερα-
πίων· ἡ δὲ σύστασις των πρέπει νὰ ᾖ παχυτέρα τῶν
ἄλλων.

Electuarium gingivale.

Rc. Ossium Saepiae

Cremoris tartari ana unciam unam

Iridis florentinae drachmas duas

Catechu drachmam unam

Laccae florentinae q. s. ad colorandum.

Pulverem subtilem misce cum Melis Rosati
q. s. ut fiat. Electuarium.

Ἄλοιφαί (Unguēnta.).

Αἱ ἄλοιφαί, εἶναι φάρμακα ἐξωτερικῶς μεταχειριζόμενα, λιπώδη τὴν φύσιν, καὶ διαφέροντα ἀπὸ τὰ ἔμπλαστρα ὡς πρὸς τὴν μαλακωτέραν σύστασίν των. Παράσκευάζονται ἐκ κηροῦ, λιπαρῶν ἢ πτητικῶν ἐλαίων, στέατος, ῥητηνῶν, καὶ βαλσάμων, καὶ ἀπολαμβάνονται διὰ μόνης τῆς συντήξεως τῶν ῥηθεισῶν ὑλῶν, ἢ καὶ διὰ τῆς προσμίξεως ἱαματικῶν οὐσιῶν πρὸς ἤδη σχηματισθείσας ἄλοιφάς. Πρὸς κατασκευὴν ὑδραργυρούχων ἄλοιφῶν, πρέπει πρῶτον ὁ ὑδράργυρος νὰ λεπτομερισθῇ διὰ τῆς μετὰ τερεβενθίνης εἰς μικρὸν ποσὸν διαρκοῦς τρίψεως, μέχρις οὗ δὲν φαίνονται πλέον σφαιρίδια μεταλλικοῦ ὑδραργύρου. Ἐὰν ἡ ἄλοιφή κατασκευάζεται ἐκ λίπων ἢ ἐλαίων ζεομένων προλαβόντως μετὰ φυτικῶν οὐσιῶν, πρέπει νὰ θερμανθῇ διὰ πράου πυρὸς μέχρις οὗ τὰ ὑδατώδη μόρια ἐξατμισθῶσι καὶ κατὰ τὸν τελευταῖον τρόπον κατασκευάζονται κυρίως τὰ ἐψημένα ἔλαια (*Olea cocta*). Αἱ ἄλοιφαί ἐν γένει δὲν πρέπει νὰ προπαρασκευάζονται εἰς μεγάλην ποσότητα, ἐπειδὴ γίνονται ταγκώδεις καὶ δριμεῖαι, καὶ οὕτως ἀποκαθίστανται ἐπιβλαβεῖς. Μεταχειρίζονται εἰς τραύματα, ἔλκη, καὶ ἄλλας πληγὰς τιθέμεναι ἐπὶ ὀθονίου ἢ εἰς ξανθόν· ἄλλοτε τὰ μεταχειρίζονται μόνον πρὸς ἐντριψιν ἐπὶ ἀλγεινῶν, ἢ ὑπὸ ἐξανθημάτων προσβεβλημένων μερῶν. Ἰδιαιτέραν προσοχὴν πρέπει νὰ στήσωμεν ἐπὶ τῶν ἄλοιφῶν τῶν χρησίμων εἰς ἀσθενείας τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ τοιαῦται πρέπει νὰ κατασκευάζωνται πάντοτε προσφάτως ἐκ καθαρῶν λιπωδῶν οὐσιῶν, ἰδίως ἐκ κακαίνου ἐλαίου, λευκοῦ κηροῦ, καὶ νεαροῦ βουτύρου· τὰ δὲ προστιθέμενα ξηρία πρέπει νὰ εἶναι ὡσαύτως εἰς λειοτάτην κατάστασιν, καὶ νὰ ἀναμιγνύονται ἀκριβῶς καὶ διαρκῶς, πρὸς ὅσον ἐνεστί ἀκριβῇ σύμμιξιν τῶν ξηρίων μετὰ τοῦ ἀλείμματος.

Ἡ χρῆσις τῶν τοιούτων ὀφθαλμικῶν ἀλοιφῶν, συνίσταται συνήθως εἰς τὸ νὰ ἐπιτεθῇ μέρος τῆς ἀλοιφῆς, ἐχούσης ὅσον κέγχρου μέγεθος με τὸν δάκτυλον ἢ μὲ μικρὰν ζωγραφικὴν γραφίδα ἐπὶ τῶν ἄκρων τῶν βλεφάρων, καὶ διὰ τῆς τοῦ ὀφθαλμοῦ ἀνοίξεως καὶ κλείσεως, διαμοιράζεται ἡ ἀλοιφή ἐντὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ· ἐὰν ὁ ὀφθαλμὸς εἶναι πολὺ αἰσθαντικὸς, ἀλοιφεται ἐπὶ λεπτοῦ λινοῦ ὑφάσματος ἐπιτιθεμένου ἐπὶ τῶν βλεφάρων, καὶ ἀφεθέντος τὴν νύκτα ἐπ' αὐτῶν.

Αἱ ὀφθαλμικαὶ ἀλοιφαὶ ἐφαρμόζονται κατ' ἐξοχὴν κατὰ τινων χρονικῶν ὀφθαλμιῶν, κατὰ τῆς ὑπερμέτρου ἀποκρίσεως βλέννης εἰς τὴν ψωροφθαλμίαν, καθὼς καὶ πρὸς διάλυσιν πτερυγίων τοῦ κερατοῖδοῦς ὑμένοσ κτλ.

Ὁμοιότητα μετὰ τῶν ἀλοιφῶν ἔχουν τὰ λεγόμενα χρίσματα (*Linimenta*), τὰ ὁποῖα ἔχουν μᾶλλον ῥευστὴν σύστασιν, καὶ παρασκευάζονται διὰ τῆς ἀναταράξεως λιπαρῶν ἐλαίων μετὰ ἀμμωνίας ῥευστῆς, καὶ πρὸς ταῦτα δύνανται νὰ προστεθῶσι ἄλλα τινὰ βάμματα καὶ αἰθέρια ἔλαια. Τὰ χρίσματα προτιμοῦνται πολλάκις ἀπὸ τὰς ἀλοιφάς, καθότι ἐντρίβονται εὐκολώτερα καὶ διαπερῶσιν καλῆτερα διὰ τῶν πόρων τοῦ δέρματος ἀπὸ τὰς ἀλοιφάς αἵτινες μᾶλλον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ἐνεργοῦσι. Ταχυτέραν ἐνέργειαν παρατηροῦμεν ἐὰν ἡ τῆς ἀλοιφῆς ἐντριψίς γίνεται ἀπογυμνωθέντος τοῦ δέρματος τῆς ἐπιδερμίδος του. Εἰς τοιαύτην περίστασιν ἐπιθέττομεν ἐπὶ τοῦ πάσχοντος μέρος ἐκδώριον ἢ ἕτερον ἐπισπαστικὸν ἔμπλαστρον καὶ ἀνοιχθείσης τῆς φλυκταίνος καὶ ἀφαιρεθείσης τῆς ἐπιδερμίδος ἐπιτίθεται τὸ ἐφαρμοζόμενον φάρμακον εἰς ῥευστὴν ἢ ξηρὰν κατάστασιν λ. χ. πασπαλίζομεν εἰς τὴν παραλυσίαν τὴν Στρυχνίνην, εἰς κακοήθεις πυρετοὺς τὴν Κινίνην, εἰς τὸν τέτανον τὴν Μορφίνην, τὸ ὄπιον κτλ. εἰς χρονικὰς νευραλγίας τὸ ἐκχύλισμα τῆς εὐθαλείας

τοῦ Κωνίου κτλ. καὶ ἀκολουθῶς σκεπάζωμεν τὸ μέρος μετὰ
τινος καταλλήλου ἀλοιφῆς. Ὁ τρόπος τῆς ἐφαρμογῆς ταύτης
τῶν ἀλοιφῶν λέγεται ἐνδερμικὴ Μέθοδος (*Methodus
endermatus*).

Linimentum narcoticum.

Rc. Olei Hyosciami cocti Uncias duas

Amoniae purae liquidae drachmas quatuor

Laudani liquidi Sydenhami drachmam unam.

D.

Linimentum calcareum ad ambustiones.

Rc. Olei Lini

Aquae Calcariae ana Uncias tres.

Misce intime.

Unquendum anodynum.

Rc. Extracti Belladonae drachmam unam

solve in pauxillo aquae fontanae, et cum Mu-
cilagine bene mixtum adde

Unquenti Althaeae Uncias duas

Laudani liquidi Sydenhami drachmam dimidiam

M. fiat l. a. Unquendum.

Unquendum antiscrophulosum.

Rc. Kali hydrojodinici drachmam dimidiam

solve in aliquot guttis Aquae fontanae
admisce

Unquenti Pomadini Unciam unam

M. f. l. a. Unquendum.

Unquendum phosphoratum.

Rc. Phosphori grana decem

dissolve leni calore in Olei amygdalini q. s. et
post refrigerationem admisce
Axungiae Porci Uncias tres
Detur ad vitrum seu ollam

Τεχνητὸν Βάλσαμον (Balsamus artefactus).¹

Μετὰ τῶν ἀλοιφῶν ὁμοιότητα ἔχουσιν καὶ τὰ τεχνητὰ
βάλσαμα, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι εἶναι γλισχροδεστέρας καὶ πυ-
κτωτέρας συστάσεως, ἰσχυροτέρας ἀρωματικῆς ὁσμῆς, καὶ
μεταχειριζόμενα μόνον εἰς μικρὰν δόσιν. Ἡ βάσις τῶν τε-
χνητῶν βαλσάμων εἶναι τὸ κακκάϊνον ἔλαιον, ἢ τὸ τῶν μο-
σχοκαρύων βούτυρον, μεθ' ὧν ἀναμιγνύονται διάφορα ἄλλα
εὖοσμα λιπαρὰ καὶ αἰθήρια ἔλαια, καφουρά, τὸ σίλφιον, κάσό-
ριον, κτλ. ἀναλόγως τῆς ἀσθενείας κατὰ τῆς ὁποίας τὸ βάλ-
σαμον θέλει ἐφαρμοσθῇ.

Εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν τοιούτων, τὰ στερεὰ λίπη συν-
τήκονται δι' ἐλαφροῦ πυρὸς, καὶ ἀποψυχρανθέντος τοῦ μίγ-
ματος προστίθενται τὰ αἰθήρια ἔλαια ὡς καὶ τὰ λοιπὰ πτη-
τικὰ φάρμακα.

Τὰ τοιαῦτα βάλσαμα ἐφαρμόζονται ἐν μέρει ὡς ὀσφραν-
τήρια εἰς λειποθυμίας, ὑστερισμοὺς, σπασμοὺς, καὶ εἰς τὴν
νεκροφανεΐαν πρὸς ὀσφρησιν· πρὸς τούτοις ἐντρίβονται εἰς
τοὺς κροτάφους, εἰς τὴν τοῦ στομάχου χώραν κτλ. εἰς τὰς
σπασμοδικὰς τοῦ στομάχου προσβολὰς, εἰς ζάλην, λειπο-
θυμίας, παραλύσεις κτλ.

Balsamum nervinum seu stomachicum.

Re. Balsami nucis moschatae Unciam unam

Olei amygdalarum drachmas duas

— Caryophyllorum

Olei Lavandulae ana gtts viginti
intime mixtum detur ad pyxidem.

Balsamum antihystericum.

Rc. Olei Cacao Unciam dimidiam
— Lauri expressi drachmas duas
— Rutae guttas decem
Tincturae Castorei drachmam unam.
M. f. l. a. Balsamum.

Balsamum ad flatus s. carminativum.

Rc. Olei Lauri expressi Unciam unam
— Foeniculi
— Carvi ana drachmam dimidiam
M. f. Balsamum.

Χρῖσμα τοῦ Στόματος (Litus oris).

Αἱ τοιαῦται σκευασίαι ὁμοιάζουν μετὰ τὰ ἐκλείγματα, μετὰ τὴν διαφορὰν ὅτι δὲν ἐμπεριέχουσι λιπώδεις οὐσίας καὶ δὲν ἐντρίβονται ἀλλὰ ἐπιτίθενται διὰ πτεροῦ ἢ ζωγραφικῆς γραφίδος ἐπὶ τοῦ πάσχοντος μέρους. Συνήθως κατασκευάζονται ἐκ τινὸς καταλλήλου σεραπίου, ῥοδίνου μέλιτος, μεθ' οὗ ἀναμίγνυνται διάφορα ἄλατα, ὀξέα, βάμματα κτλ. Εἰς συφιλητικὰ ἔλκη τοῦ οἰσοφάγου, ἢ ἐν γένει τοῦ στόματος, μεταχειρίζομεθα καὶ τὸν ὑδροχλωρικὸν ὑδράργυρον μετὰ τινος σεραπίου. Ἐν γένει χρῶνται τὰ εἰρημένα φάρμακα κατὰ σπογγωδῶν ἐξογκώσεων, κατ' ἐλκῶν τοῦ στόματος, τῆς γλώσσης κτλ.

Collutorium mercuriale ad ulcera siphylitica.

Rc. Sublimati corrosivi grana sex
Extracti Cicutae

Extr. Chamomillae singulorum drachmas duas
Tincturae Opii drachmam unam
Melis rosati Unciam unam.
f. l. a. Solutio.

Πρὸς ἄλειψιν σιφιλιτικῶν ἐλκῶν τοῦ στόματος.

Litus acidus seu Linimentum gingivale.

Rc. Acidi muriatici drachmam
Melis Rosarum uncias tres
Liquaminis Myrrhae unciam dimidiam.
M. D.

Litus ad aphtas infantum

Rc. Boracis veneti drachmam unam
Melis Rosati Unciam unam semis.
M.

Κολλύρια (Collyria s. Aqua Ophthalmica).

Προλαβόντως ἐπωνόμασαν ἅπαντα κατὰ τῶν ἀσθενειῶν τοῦ ὀφθαλμοῦ χρώμενα φάρμακα εἰς ῥευστὴν ἢ στερεὰν κατάστασιν κολλύρια, ἐνῶ σήμερον καλοῦμεν μόνον τὰ εἰς ῥευστὴν κατάστασιν ὄντα. Συνήθως ὀλίγα φάρμακα λαμβάνουσι μέρος εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν κολλυρίων, καὶ τὰ κυριώτερα εἶναι, ὁ θεϊκὸς χαλκός, ὁ θεϊκὸς ψευδάργυρος, ἡ στυπτηρία, τὸ θεϊκὸν κάδμιον, καὶ ὁ ὀξικὸς μόλυβδος διαλυόμενα εἰς ἀποσταγμένον ἢ ῥόδινον ὕδωρ· πρὸς τὰ εἰρημένα διαλύματα προστίθενται συνήθως βάμματα τοῦ ὀπίου μετὰ γλισχράσματος ἀραβικοῦ κόμεως, ἢ τῆς βλέννης τῶν σπερμάτων τῶν κυδωνίων. Ὅσον ἀπλὴ καὶ ἂν ᾖ ἡ κατασκευὴ τῶν κολλυρίων, μόλον τοῦτο ἀπαιτεῖται μεγάλη προσοχὴ καὶ ἀκρίβεια εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοιούτων συνταγῶν, καθότι ὅσον εὐαισθητότερα

εἶναι τὰ ὄργανα ἐπὶ τοῦ ὁποίου τὸ φάρμακον ἐφαρμόζεται, τόσον λεπτότερα καὶ ἀκριβέστερα πρέπει νὰ κατασκευασθῶσι· τὰ κολλύρια ἐφαρμόζονται κατὰ διαφόρων εἰδῶν χρονικῶν ὀφθαλμιῶν, νεφελῶν, κτλ.

Κατὰ τρεῖς τρόπους χρώμεθα ταῦτα 1) ἢ ἐνστάζομεν σταγόνας τινὰς τῷ ὀφθαλμῷ δι' ἐνστακτηρίου ἀγγείου τινὸς, καὶ ἐν ἐλλείψει τούτου διὰ πτεροῦ ἢ τοῦ δακτύλου, ἢ 2) ἐμβρέχομεν λινὸν ὀθώνιον καὶ τοῦτο τίθεται ἐπὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἢ 3) ἐν εἴδει ἐγχύσεων, τουτέστι διὰ κλύσματος. Ὅταν πάσχουσι τὰ βλέφαρα πάντοτε προτιμᾶται ὁ δεύτερος τρόπος.

Εἰς τὴν ὑποσημείωσιν διορίζεται ὁ τρόπος τῆς χρήσεως, καὶ ἡ θερμοκρασία τοῦ κολλυρίου.

Collyrium antiphlogisticum.

Rc. Lapidis divini grana sex

Aquae destillatae s. Rosarum Uncias quatuor

Tincturae Opīi crocatae gttas viginti

Mucilaginis Cydoniorum drachmas quatuor

M. l. a.

Collyrium adstringens.

Rc. Zinci sulphurici grana quatuor

Aquae Rosarum Uncias sex

Tincturae Opīi simplicis drachmam unam.

Mucilaginis Cydoniorum drachmas tres

M. D.

Aqua ophthalmica mercurialis:

Rc. Hydrargyri muriatici corrosivi granum unum

Aquae destillatae uncias sex

Extracti Opii grana quatuor.

M. D.

*Balsamum ophtalmicum ad amblyopiam et
amaurosin.*

Rc. Balsami vitae Hoffmani drachmas tres

Aetheris sulphurici drachmam semis

M. πρὸς ἔντριψιν εἰς τοὺς κροτάφους.

Περὶ Γαργαρισμάτων (Gargarisma seu Collutorium).

ῥευστὸν, προσδιορισμένον διὰ τῆς εἰς τὸ στόμα ἀνακινή-
σεώς του καὶ τῆς ἐπομένης ἐκπτώσεως νὰ καθαρίσῃ, ἢ διὰ
τῆς συνάψεώς του μετὰ προσβεβλημένων μερῶν νὰ τὰ συ-
στέλλῃ καὶ θεραπεύῃ, λέγονται γαργαρίσματα· πολλοὶ ἰατροὶ
γαργάρισμα καλοῦσι, ὅταν χρησιμεύῃ διὰ τὰ πάθη του οἰ-
σοφάγου μόνον, ἐνῶ ὅταν ἐστὶ χρήσιμον διὰ τὰ τοῦ στό-
ματος πάθη καλοῦσι διάκλυσμα (*Collutorium*). Ἀναλογως
τῆς ἀσθενείας τοῦ στόματος, ἐφαρμόζονται τὰ πλέον ποικίλα
φάρμακα, καὶ συνίστανται εἰς ἐγχύματα ἢ ἀφεψήματα βλεν-
νωδῶν καὶ στυπτικῶν οὐσιῶν, εἰς τὰ ὅποια διαλύονται διά-
φορα ἄλατα, ιδίως δὲ ὁ βόραξ, ἡ στυπτηρία, διάφορα κε-
κραμένα ὀξέα, προστιθεμένων τινῶν σεραπίων ἢ μέλιτος·
τὰ γαργαρίσματα ἐπωφελῶς χρῶνται εἰς τινὰς ἀσθενείας τοῦ
στόματος ὡς εἰς φλεγμονὰς αὐτοῦ πρὸς μαλάκυνσιν, ὠρίμασιν
καὶ ἐπιτάχυνσιν ἐμπυήσεων, ὡς καὶ πρὸς καταπράυνσιν ὀ-
δύνων· εἰς τινὰς δὲ περιστάσεις, καθ' ἃς ὁ ἀσθενὴς δὲν δύνα-
ται νὰ κάμῃ χρῆσιν ἀφ' ἑαυτοῦ του, δύναται νὰ ἐφαρμοσθῶσι
διὰ κλύσματος, λ. χ. ὅταν ὑπάρχῃ ἰσχυρὰ κινάγχη. Πρὸς κα-
τασκευὴν τῶν γαργαρισμάτων, πρέπει νὰ προτιμήσωμεν ἀ-
βλαβεῖς οὐσίας, διὰ νὰ μὴν ἐπιφέρωσι καταπινόμενα βλάβην
ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ· εἰς τὴν ὑποσημείωσιν γράφομεν πρὸς

γαργάρισμα· τὸν δὲ τρόπον τῆς χρήσεως παραγγέλλομεν τῷ ἀσθενεῖ· ὁ ἱατρὸς μόνον τὰ εἶδη παραγγέλει, διότι κατασκευάζονται συνήθως οἰκονομίας χάριν εἰς τὴν οἰκείαν τοῦ ἀσθενοῦς.

Gargarisma aluminosum s. tonicum.

Rc. Herbae Salviae unciam dimidiam.

concisa infunde cum Aquae ferventis unciis
duodecim

stet in loco tepido per horam, tunc cola et adde
Aluminis drachmam unam

Melis Rosarum Unciam unam

M. D.

Εἰς ἀτονικὰ ἔλκη τοῦ λαιμοῦ, τοῦ λάρυγγος καὶ εἰς ἀτονίαν τῆς σταφυλῆς.

Gargarisma mercuriale seu antisphyiliticum.

Rc. Sublimati corrosivi grana sex

Decocti Hordei libram unam

Melis Rosati unciam unam

M. D.

Πυριάματα ἢ θερμάσματα (Fomentatio).

Οὕτως ὀνομάζονται φάρμακα ῥευστὰ, σκοπὸν ἔχοντα, ἐπισυναπτόμενα μετὰ τινος ὀργάνου, νὰ τὸ ἐνδυναμώσωσιν ἢ μαλακώσωσι· πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν βρέχεται σπόγγος, ἢ διπλωμένον λινὸν, ἢ μάλλινον ὕφασμα, με ἀφέψημα ναρκωτικὸν ἢ ἀρωματικὸν κτλ. καὶ ἐπιτίθεται ἐπὶ τοῦ πάσχοντος μέρους· τὰ πρὸς τοιαῦτα χρήσιμα φάρμακα εἶναι, ἀφεψήματα διαφόρων οὐσιῶν, εἰς τὰ ὁποῖα ἀναλόγως τῆς ἀσθενείας προστίθενται ὄξος, καφουρά, ὄπιον καὶ αἰθήρια ἔλαια. Εἰς τὴν χρῆσιν τοιούτων ἐπιθεμάτων, πρέπει ν' ἀποφεύγωμεν ὅσον ἔ-

νεστι μεταλλικὰς δηλητηριώδεις οὐσίας, καθότι ἐπειδὴ διὰ τούτων ἢ τῶν ὀργάνων ἀπορροφητικὴ δύναμις αὐξάνει εὐκόλως, δύναται νὰ προκαλεσθῶσι συμπτώματα δηλητηριάσεως. Εἰς τὴν ὑποσημείωσιν γράφομεν πρὸς ἐξωτερικὴν χρῆσιν, ἐνίστε δὲ καὶ ἡ θερμοκρασία· ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡ κατασκευὴ γίνεται τῇ οἰκείᾳ τοῦ ἀσθενοῦς, καὶ μάλιστα ὅταν κατασκευάζονται ἐκ διαφόρων οὐσιῶν.

Ἐφαρμόζονται θερμὰ ἢ ψυχρά· θερμὰ, ὅσάκις σύγκεινται ἐξ οὐσιῶν μαλακτικῶν καὶ ἀντισπασμοδικῶν· ὅσάκις δὲ σύγκεινται ἀπὸ οὐσίας στυπτικὰς, τονικὰς καὶ διαλυτικὰς, ἐφαρμόζονται ψυχρά. Πρέπει ὡσαύτως νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν κατάστασιν τοῦ δέρματος, ἂν δηλ. εἶναι ὑγειᾶς, ἢ ἄνευ ἐπιδερμίδος· διότι εἰς τὴν πρώτην περίστασιν χρώμεθα ἡρωϊκὰ φάρμακα, τῇ δὲ δευτέρᾳ καταπραϋντικὰ καὶ μαλάσσοντα.

Fomentatio adstringens.

Rc. Corticis Granatorum unciam unam
coque cum sufficiente quantitate aquae
ad remanentiam librarum duarum adde
Aluminis crudi drachmas duas.
Misce.

Fotus antiseptica.

Rc. Corticis Chinae unciam unam
coque cum sufficiente quantitate aquae
ad Colaturam librae unius
sub finem coctionis adde
Herbae Absynthii
Herba Rutae
— Scordii ana unciam semis

cola fortiter exprimendo et colaturae adde
Tincturae Myrrhae drachmas sex
Detur.

Fomentatio emolliens.

Rc. Seminum Lini

Herbae Malvae

Radici Althaeae ana unciam

f. Decoctum ad remanentiam librarum trium.

Detur.

Fomentatio sedativa, s. leniens s. narcotica.

Rc. Extracti Opii aquosi drachmam unam

solve in

Vini rubri libris duabus

D.

Συσταίνεται εἰς ῥευματικούς ἢ ἀρθριτικούς πόνους, εἰς
κόλικας, μεθ' αὐτοῦ βρέχονται μαλλερὰ ὑφάσματα τὰ ὅποια
ἐπιτίθενται ἐπὶ τοῦ πάσχοντος μέρους.

Fomentatio refrigerans.

Rc. Aquae fontanae frigidae libras tres

Aceti vini libram unam

Kali nitrici

Salis amoniaci ana uncias duas.

M. D.

Fomentatio adstringens.

Rc. Corticis Querci Uncias duas

f. Decoctum librarum duarum

adde

Aluminis crudi semunciam

M. D. S.

Πλύσεις (Lotio seu Lavacrum).

Εἶναι φάρμακα ῥευστὰ συμφωνοῦντα μὲ τὰ ἐπιθέματα, διαφέροντα ἐκ τοῦ ὅτι τίθενται ἄνευ ὀθωνίων. Τὰ πρὸς κατασκευὴν τῶν πλύσεων, εἶναι ἀντιφλογιστικὰ ἢ τονικὰ φάρμακα, καὶ συνίστανται εἰς διάφορα ἀρωματικὰ ἀποσταλάγματα, σάπωνας, αἰθέρια ἔλαια, ἀλκάλια κτλ. Ἐνίοτε ἀναμιγνύονται καὶ λεπτότατα ξηρία, τὰ ὅποια διὰ μέσου γλισχράσματος ἀραβικοῦ κόμμεως ἢ σπέρματος τῶν κυδωνίων ἀκριδέστερα ἐνώνονται· ἐφαρμόζονται εἰς θλάσεις, εἰς τινὰ ἐξανθήματα, στρεβλώσεις τῶν ἀρθρώσεων· ἐπίσης πρὸς πλῆσιν τῶν χειρῶν καὶ τοῦ προσώπου κατὰ τῆς τοῦ δέρματος τραχύτητος, κατὰ ῥαγάδων καὶ ἄλλων τινῶν.

Lac virginium.

Rc. Boracis veneti drachmas duas

solve in

Aquae Rosarum Unciis decem

Aquae Naphae uncia una

addendo

Tincturae Benzoes unciam unam.

Misce.

Lotio contra perniones.

Rc. Kali subcarbonici drachmam unam

Aquae fontanae uncias quatuor

Spiritus Camphorati unciam semis

Lotio Mercurialis antiherpetica.

Rc. Sublimati corrosivi drachmam semis

solve in

Aquae destillatae libra una

Tincturae Croci seu Alcanae q. vis ad

colorandum usque.

Λουτρά (Balnea).

Οὕτω ἐννοοῦμεν διάφορα ρευστὰ, δι' ὧν ὁλόκληρον τὸ σῶμα, ἢ τινὰ μόνον αὐτοῦ μέλη περικλύζονται ἢ λούονται. Ὑπάρχουν διάφορα εἶδη λουτρῶν ἄ.) ὡς πρὸς τὴν θερμοκρασίαν εἶναι ψυχρὰ, θερμὰ καὶ ὑπόθερμα· ὡς πρὸς τὰ ἐντεθέντα μέρη· ποδόλουτρα ἢ καὶ χειρόλουτρα ὡς πρὸς τὰς εἰς αὐτὸ διαλελυμένας ὕλας, μεταλλικὰ ἢ μὴ· καὶ τὰ κυριώτερα τῶν μεταλλικῶν εἶναι θειοῦχα, ἀλατοῦχα καὶ σιδηροῦχα. Ἐὰν εἰς τὰ λουτρά διαλυθῇ σάπων, ἢ ἀρωματικὰ βότανα, λέγονται σαπωνόλουτρα ἢ ἀρωματικόλουτρα. Εἰς τινὰς περιστάσεις ἐγκρύπτεται πᾶσιν τὸ μέρος εἰς ὑγρὸν χῶμα, ἄμμον ἢ ἰλῦν, καὶ τότε λέγονται ἀμμόλουτρα, ἀλατόλουτρα, γαιόλουτρα, ἢ ἰλυόλουτρα. Κατὰ τὰ εἰς τὴν ἰλῦν ὑπερτεροῦντα συστατικὰ διαιροῦνται καὶ διακρίνονται ἰλυολοῦτρα θειοῦχα, ἀλατοῦχα, σιδηροῦχα κλ. Τὰ τοιαῦτα ἐφαρμόζονται εἰς καταπλάσμα γενικῶς ἐφ' ὅλου τοῦ σώματος, ἢ τοπικῶς καὶ μεταλάσσεται συνεχῶς ἅμα ἀρχίζει νὰ κρυώσῃ. Ἐὰν δὲ πρέπει νὰ καλυφθῇ ὅλον τὸ σῶμα, ἀλοιφεται λινὸν πανίον μὲ 3—4 δακτύλων τὸ πάχος ἰλῦν, τυλίττουσιν τὸν ἀσθενῆ εἰς αὐτὸν καὶ τὸν ἀφίνουν ἐπάνω εἰς στρώμα πλήρες ἀχύρων μεχριστοῦ ἀρχίσῃ νὰ κρυώσῃ τὸ κατάπλάσμα. Εἰς πολλὰς ἀσθενείας συντείνει ἡ εἰσπνοὴ αἵρος διαφορετικοῦ τοῦ συνήθους, λ. χ. τοῦ ἀνθρακικοῦ ἢ ὑδροθειικοῦ ὀξέως, καὶ ἡ ἐνδιατριβὴ εἰς τὸ τοιοῦτον καλεῖται ἀερόλουτρον.

Τὰ πρὸς χρῆσιν τῶν λουτρῶν ἀπαιτούμενα σκεύη συνίστανται μόνον εἰς κατάλληλον λουτήρα μετάλλινον ἢ ξύλινον, καὶ ὅσον ἔνεστι δυνάμενον νὰ σκεπασθῇ πρὸς διατήρησιν τῆς θερμοκρασίας, διὰ πλείονα ἢ ὀλιγώτερον καιρόν· συνήθως διαμένει ὁ λουόμενος 10—20 λεπτὰ εἰς τὸ αὐτὸ, καὶ ἡ τρίψις

τοῦ σώματος ἢ τοῦ πάσχοντος μέρους εἶναι πολλάκις ὠφελιμωτάτη.

Balneum antisyphiliticum.

Rc. Sublimati corrosivi drachmam dimidiam
solve in

Aquae destillatae libris sex

hanc solutionem admisce ad

Aquae comunis 30 R. libras ducentas.

D.

Πρέπει νὰ γένῃ χρῆσις τινὸς ξυλίνου λουτῆρος.

Balneum sulphuratum gelatinosum Dupujtrénii.

Rc. Kali sulphurati Uncias quatuor

solve in

Aquae fervidae libris ducentis

adde solutionem ex

Collae comunis libris duabus

in

Aquae fervidae libris decem

solutae, M. D.

Λουτρὸν διὰ καταπτώσεως (Stillicidium).

Ἐὰν ἐπὶ τινος πάσχοντος ὀργάνου ἐπιχυθῇ ῥευστὸν κατὰ σταλαγμοὺς ἢ εἰς εἶδος βροχῆς, ἢ δι' ὀρμητικῆς ἐπιχύσεως, τότε ἀποτελεῖται τὸ σταλαγμόλουτρον, ἢ ὀμβρόλουτρον κτλ.

Τὸ τοιοῦτον λουτρὸν, διαφέρει τοῦ γενικοῦ κατὰ τοῦ ὅτι στάζεται ἀπὸ μεγαλύτερον ἢ μικρότερον ὕψος θερμὸν ἢ ψυχρὸν ὕδωρ, ἢ κεκορεσμένον ὑπὸ ἀρωματικῶν οὐσιῶν ἐπὶ τοῦ πάσχοντος μέρους. Κατὰ τὰς περιστάσεις ἐφαρμόζεται ὡσαύτως θερμὸν ἢ ψυχρὸν, καὶ πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν ἐκ τινος ἀρκετὰ ὑψηλὰ κρεμασμένου ἀγγείου καταπίπτει

κατὰ σταλαγμὸν τὸ ῥευστὸν ἐπὶ τοῦ ὀργάνου ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐφαρμόζεται καὶ ὑποκάτω τίθεται ἕτερον ἀγγεῖον πρὸς συναξιν τοῦ ἀποτρέχοντος ῥευστοῦ· ἀφοῦ ἡ πρᾶξις αὕτη ἐξακολουθεῖται ἡμίσειαν περίπου ὥραν, ἀποσφουγγίζεται τὸ μέρος τοῦτο μετὰ ξηροῦ μαλλίνου ὑφάσματος, καὶ ἐπομένως τίθεται ὁ ἀσθενὴς εἰς θερμὴν κλίνην.

Ἰδιαίτεραι συσκευαὶ πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν χρήσιμαί τελευταίως ἐφευρεθεῖσαι καλοῦνται *Rigocéphale* ἐφαρμοζόμεναι πρὸς ἀποψύχρανσιν τῆς κεφαλῆς. Ἐν ἐλλείψει τοιούτων δύναται νὰ μεταχειρισθῇ διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν εὐρύ τι χωνίον ἀρκετὰ ὑψηλὰ κρεμάμενον ἐξ οὗ στάζει τὸ ἐγχυθὲν ῥευστόν.

Stillicidium ad mortem opinatum.

Rc. Aquae frigidissimae libras tres

Salis amoniaci

Nitri ana Uncias duas

Aetheris sulphurici Unciam unam.

M. D.

Stillicidium aromaticum.

Rc. Aquae aromaticae libras sex

admisce

Aquae Coloniensis lagenas tres.

Detur.

Rc. Vini aromatici libras sex

admisce

Balsami vitae Hoffmani Unciam unam.

M. Detur.

Ὑπατμισμοί (Vaporarium).

Οὕτω ὀνομάζονται τὰ ἀτμόλουτρα ποριζόμενα ἐὰν ὁλό-

κληρον τὸ σῶμα ἢ μέρος αὐτοῦ ἐκτεθῇ εἰς τὴν ἐπιρροὴν ὑδα-
τώδους ἀτμοῦ· ἐὰν συγχρόνως ἀναπτύσσονται ἀρωματικοὶ
ἢ ναρκωτικοὶ ἀτμοί, τότε ἀποκαθίσταται τὸ ἀτμῶδες λου-
τρὸν ἱαματικώτερον καὶ ἐνεργητικώτερον. Τοιαῦτα λουτρά
ἀπολαμβάνονται, ἐὰν κατάλληλόν τι ἀρωματικὸν ἔγχυμα
ἢ ἀφέψημα εἰς κατάλληλον ἀγγεῖον θερμανθῇ, καὶ τὸ
πάσχον μέρος εἰς τοὺς ἀτμοὺς τούτους ἐκτεθῇ. Ἄλλοτε γίνε-
ται ἡ τοῦ ὕδατος ἐξάτμησις διὰ τῆς ἐνθέσεως διαπύρων λί-
θων ἢ κεραμίων εἰς τοιαῦτα ῥευστά. Μετὰ τὴν χρῆσιν ἀπο-
ξηραίνεται τὸ μέρος, καὶ τρίβεται συγχρόνως διὰ μαλλαρῶν
θερμῶν ὑφασμάτων. Τοιαῦτα ἀτμόλουτρα εἶναι πολὺ χρή-
σιμα, εἰς αἱμορροΐδας, εἰς τὴν κατάσχεσιν τῶν ἐμμήνων· ὡ-
σαύτως εἰσερχόμενοι εἰς τὸν λάρυγγα, εἰς καταρροϊκὰς φλεγ-
μονὰς αὐτοῦ, εἰς τὸ ἄσθμα, τὴν φθίσιν, καὶ ἄλλας στήθικὰς
ἀσθενείας· ἡ τῶν τοιούτων προαγωγὴ καὶ εἰσαγωγὴ γίνεται
διὰ ἰδιαιτέρων καταλλήλων ὀργάνων, συνισαμένων ἐκ τινὸς
ἀγγείου μεταλλικοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον ἡ τῶν ἀτμῶν γέννησις γί-
νεται, καὶ διὰ σωλήνων ἐξ ἐλαστικοῦ κόμμεως κοινωνοῦντος
μετὰ τοῦ ἀγγείου εἰσάγεται εἰς τὰ διάφορα κοῖλα τοῦ σώματος.
Οἱ ὑδατώδεις ἀτμοὶ εἰσάγονται εἰς τὴν Εὐστάχιον σάλπιγγα
πρὸς μαλάκυνσιν τῆς κυψέλης, ὠφελοῦσιν εἰς ὠταλγίας, ῥευ-
ματισμοὺς, καὶ ἀρθρίτιδας, οἱ δὲ τοῦ αἰθέρος πρὸς ἐνδυνά-
μωσιν τοῦ τυμπάνου· ὡς ἀτμόλουτρα δύνανται νὰ θεωρηθῶ-
σιν τὰ κατὰ τῆς ἀμβλυωπίας καὶ ἄλλων ἀσθενειῶν τῶν
ὀφθαλμῶν μεταχειριζόμενα, ἐντρίβοντες αἰθέρας ἢ ἀρωματι-
κὰς οὐσίας εἰς τὴν χεῖρα, τὴν ὁποίαν πλησιάζομεν εἰς τὸν
πάσχοντα ὀφθαλμόν. Πρὸς βελτίωσιν τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ
αἐρος εἰς τὰ δωμάτια τῶν νοσοκομείων, ἐξατμίζομεν ὄξος ἢ
ἄλλας ἀρωματικὰς οὐσίας πρὸς κόρον αὐτοῦ, αἵτινες εἰσπνευό-
μεναι ἐπιφέρουσιν ἀλλοίωσιν τῶν ὀργάνων μεθ' ὧν οἱ ἀτμοὶ
συνάπτονται.

Vaporarium aromaticum ad amaurosin et debilitatem.

Rc. Spiritus Rorismarini

— Serpylli

— Melissæ compositi ana drachmas tres

Naphtæ Vitrioli drachmam unam.

Detur in vase bene clauso.

Vaporarium narcoticum antastmaticum.

Rc. Herbæ Stramonii semunciam

— Hyosciami

— Cicutæ ana drachmas duas

fiat cum suff. quantitate aquæ fervidæ

s. lactis Infusum libræ unius

D.

Οἱ διὰ πλειοτέρας θερμάνσεως ἐκλυόμενοι ἀτμοὶ πρὸς εἰσπνοήν.

Vaporarium aromaticum!

Rc. Herbæ Menthæ piperitæ

hb. Serpylli

— Salviæ ana manipulum unum

coque cum Vino rubro q. v.

Οἱ ἐκλυόμενοι ἀτμοὶ πρὸς μετοχέτευσιν ἐπὶ τοῦ πάσχοντος ὀργάνου.

Εἰς τοῦτο τὸ εἶδος τῶν φαρμάκων, πρέπει νὰ κατατάξω-
μεν τὴν χρῆσιν τῶν ἀτμῶν οἵτινες σχηματίζόμενοι διὰ τὴν
τῶν ναρκωτικῶν ἢ ἀρωματικῶν φυτῶν καῦσιν, ἀναπνεόμενοι
συνάπτονται μετὰ τινος πάσχοντος ὀργάνου· οὕτως ὑπομι-
μνήσκωμεν τὴν εἰσπνοὴν τοῦ ἀτμοῦ διὰ τῶν φύλλων τοῦ

στραμονίου, τοῦ κωνίου, καὶ τῶν σπόρων καὶ ὑοσκυάμου κατὰ τοῦ ἁσθματος, στηθικῶν ἐνοχλήσεων, τῆς ὀδονταλγίας κτλ. Πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν τὸ πρὸς θεραπείαν τινὸς νόσου κατάλληλον φυτικὸν ὄργανον καὶ συνήθως τὰ φύλλα καπνίζονται κατὰ τὸν συνήθη τρόπον ἢ ἐξ αὐτῶν κατασκευάζονται καπνοσύριγες Cigaretts. Ἐὰν τὰ φύλλα τῆς νικοτιανῆς βραχῶσιν μετὰ οἶνοπνευματώδους διαλύσεως τῆς καφουράς, ἢ διαλύματος τινὸς ὑδραργυρούχου ἁλατος παρασκευάζονται καπνοσύριγες ἢ καπνοδέσμοι ὑδραργυροῦχοι Cigaretts Mercuriels· αἵτινες κατασκευάζονται ὡς ἐξῆς.

Re. Deutochlorureti Hydrargyri grana 4

Extracti Opii aquosi grana 2

solve in Aquæ destillæ q. s. et solutionem imisce

Tabacci comunis ope acidi sulphurici Nicotiani
privati drachmas duas

Formentur l. a. καπνοδέσμοι.

Ἀερόλουτρον (Evaporamentum Gasorum).

Ἐν μέρει πρὸς βελτίωσιν τῆς ἀτμοσφαίρας τῶν δωματίων ἐν οἷς κεῖνται ἀσθενεῖς, καὶ ἐν μέρει πρὸς κόρον τῆς ἀτμοσφαίρας ὑπὸ τινος ἀέρος καταλληλοτέρου τῆς συνήθους ἀτμοσφαίρας πρὸς ἀναπνοὴν, ἀναπτύσσομεν διάφορα αἶρια· τὰ κυριώτερα εἶναι τὸ ἀνθρακικόν, τὸ ὑδροθειωμένον αἶριον, τὸ χλώριον, τὸ νιτρῶδες καὶ θειῶδες ὀξύ. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν, δύναται νὰ πληρωθῇ ὑπὸ τοῦ ἐνὸς ἢ ἄλλου αἰρίου κατάλληλόν τι ἀγγεῖον, καὶ νὰ ἐντεθῇ τὸ πάσχον μέρος. Οὕτω παρατηροῦμεν ὅτι τὸ ὑδροθειωμένον αἶριον, ὠφελεῖ εἰς ἐξανθήματα ἰδίως τῇ ψώρα, διὰ τῆς ἀναπνοῆς εἰς ἀσθματικούς καὶ κατὰ τὸ στῆθος πάσχοντας· τὸ δὲ ἀνθρακικόν ὀξύ εἰσπνεόμενον εἰς φθισικούς, καθὼς ἐφαρμόζεται καὶ εἰς

διαφόρους ἐλκώσεις· κατὰ τῶν τελευταίων ἐφαρμόζονται
μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας καταπλάσματα ἐξ ὑλῶν ἐκλυουσῶν
ἀνθρακικὸν ὀξύ, λ. χ. ἐκ τῶν στεμφύλων, ἐκ τῆς τοῦ σταφυ-
λίνου ῥίζης Cataplasma Dauci Carotae. κτλ.

Fumigatio desinfectans s. antiloimica seu hygienica
Guyton Morveauiana.

Rc. Manganesii oxydati partes octo
Salis culinaris partes sexaginta
Triturata in capsulam porcellaneam imissa in-
funde
Acidi sulphurici partes triginta
Evolutio vaporum agitatione mixturae tubi
vitrei ope augetur.

Fumigatio antiseptica.

Rc. Nitri depurati
Acidi sulphurici concentrati singulorum partes
duas
Aquae partem unam.
calefac mixturam ut vapores augentur.

Fumigatio antipsorica seu antiastmatica.

Rc. Ferri seu Kali sulphureti uncias tres
imitte in vas idoneum et affunde sensim
Acidi sulphurici diluti q. s. ut Gas extricetur.

Ἑγχυματισμοὶ (Injectiones)

Ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο, ἐννοοῦμεν ῥευστὴν σκευασίαν, ἐγχυνο-
μένην εἰς τὰς φυσικὰς καὶ παρὰ φύσιν σχηματιζομένας ὁδοὺς
τοῦ σώματος. Τὰ φυσικὰ κοῖλα εἶναι ἡ ρίς, τὰ ὠτία, ἡ

οὐρήθρα, ἡ μήτρα καὶ ὁ κωλεός· παρὰ φύσιν δὲ τὰ προκαλού-
μενα διὰ τραυμάτων, συριγκοειδῶν ἐλκώσεων κτλ. Δι' ἐγχυ-
ματισμοὺς μεταχειρίζονται διαφόρους οὐσίας, συνισταμένας
εἰς ἀφέψημα ἢ ἐγχυμα, διαλύματα διαφόρων ἀλάτων, ὡς τῆς
στυπτηρίας, ὀξικοῦ μολύβδου, θειικοῦ χαλκοῦ, θειικοῦ ψευδαρ-
γύρου, πρὸς τούτοις εἰς τιτάνιον ὕδωρ, οἶνον καὶ ἄλλα τινά. Ἐν
γένει, τὰ πρὸς ἐγχυσιν προσδιωρισμένα ῥευστὰ, νὰ ᾔναι ὅσον
ἔνесьι λεπτόρευστα. Εἰς τὸν ἐγχυματισμὸν, εἶναι φανερόν, ὅτι τὸ
βελτιωτικὸν εἶναι περιττὸν, ἐκτὸς ἂν ἐφαρμόζεται εἰς τὸ σῶμα
καὶ τὴν ῥίνα. Εἰς τὴν ὑποσημείωσιν γράφει ὁ ἱατρὸς δι' ἐγχυ-
ματισμοὺς, ἢ κατὰ τὴν παραγγελίαν ὅσάκις θέλομεν νὰ μὴ
γνωρίζῃ ὁ φαρμακοποιὸς τὴν χρῆσιν· ὁποῖαν θερμοκρασίαν
πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ ῥευστὸν, τοῦτο παραγγέλεται τῷ ἀσθενεῖ.

Δι' ἐγχύσεις παρέχουν ποικίλην ὠφέλειαν εἰς τὸν χειρουρ-
γὸν, χρώμεναι πρὸς ἐκκάθαρσιν, ἐκπλυσιν, μαλάκωσιν, ἐπι-
τάχυνσιν ἐμπυήσεως, πρὸς συστολὴν καὶ ἐρεθισμὸν τῶν κοί-
λων εἰς τὰ ὁποῖα ἐγχύνονται κτλ.

Εἰς τινὰς περιστάσεις δύνανται νὰ μεταχειρισθῶσιν ἀντὶ
τῶν ῥευστῶν οὐσιῶν καὶ ἀερώδη σώματα πρὸς ἐγχυσιν λ. χ.
τὸ ἀνθρακινόν, τὸ χλώριον αἲριον, ὁ ἀτμὸς τοῦ αἰθέρος καὶ τῆς
καφουράς.

Injectio antiseptica seu antiputrida.

Rc. Chinae contusae semunciam

f. l. a Decoctum libræ nnius

adde

Liquoris Myrrhæ drachmam unam.

M. S. D.

Injectio excitans s. ad fistulas.

Rc. Tincturæ Cantharidum drachmas duas

Aquæ destillatæ libram unam.

Misce.

Injectio ad blenorhoeam.

Rc. Sulphatis Zinci grana sex

Aquæ destillatæ Uncias sex

Extracti Opii aquosi grana tria

Mucilaginis gg. arabici Unciam unam

M. S.

Injectio emolliens s. narcoticum.

Rc. Herbæ Malvæ semunciam

Capitum Papaveris drachmas tres

f. l. a Decoctum libræ unius

Detur.

Κλύσματα (Clysmata Enemata).

Κλύσματα εἶναι φάρμακα διὰ τινος σύριγκος εἰς τὸν κω-
λεὸν ἐγχυνόμενα. Πρὸς κατασκευὴν τῶν τοιούτων μεταχει-
ρίζονται συνήθως μαλακτικὰ φάρμακα, καὶ πρὸς τὰ ἀφεψή-
ματα αὐτῶν προστίθενται διάφορα ἄλατα, ἔλαια, γάλα, σά-
πων, ἐκχυλίσματα, καφουρά κ.τ.λ. ἀναλόγως τῆς ἀσθε-
νείας. Ὑπάρχουν δὲ κλύσματα καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ τῆς νι-
κοτιανῆς, καὶ πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν ὁ καπνὸς εἰσαντλῆται
εἰς συνήθη κλυστήρα, καὶ διὰ αὐτοῦ εἰσάγεται εἰς τὸν ἀφαι-
δρῶνα. Ἡ συνήθης δόσις διὰ ἐφήβους εἶναι ἀπὸ 8—12 οὔγ-
γίας. Διὰ δὲ παῖδας ἀπὸ 4—6. Ἐνίοτε εἰς ταῦτα θέτομεν
ὀλίγον βάμμα ὀπίου διὰ ν' ἀποφύγωμεν τὸν ἐρεθισμόν.

Clyisma resolvens s. purgans.

Rc. Seminis Lini integri drachmas tres

f. Decoctum ad Colaturam libræ unius

Solve

Magnesiae sulphuricae unciam

Admisce

Olei comunis Vitello ovi bene mixtum uncias
duas

M.

Enema antispasmodicum seu sedans.

Rc. Assae foetidae drachmam unam

Vitelli ovi Nro 2

Contere et adde pedetentim

Infusi Chamomillae libram unam.

Detur.

ΤΕΛΟΣ.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΛΕΞΕΩΝ.

	Σελ.		Σελ.
Αερόλουτρον	65	Κόνις ὀφθαλμική	36
Ἀλειφαὶ	48	Κυκλίσκοι	12
Ἀρτίσκοι	12	Λουτρά	60
Ἀφεψήματα	24	„ διὰ καταπτώσεως	61
Βαλσαμον τεχνητὸν	51	Μείλιγμα	18
Βῶλοι	14	Ξηρία	7
Γαλακτώματα	21	„ διὰ πασπαλίσεως	33
Γαργαρίσματα	55	Ὄδοντότριμμα	32
Γλισχράσματα	19	Ὄνόματα συντόμως ἀνα-	
Γλυκύσματα	17	γραφόμενα	6
Δελτάρια	11	Ὄρρος τοῦ γάλακτος	30
Διαλύματα	20	Ὄσφραντήρια	37
Διάκλυσμα	55	Πηκτώματα	18
Ἐρχύματα	27	Πλύσεις	59
Ἐγχυματισμοὶ	66	Πόμα	19
Εἶδη	10	Πρόσθετα	40
„ πρὸς ὑποκαπνισμόν	38	Πταρμικὰ	35
Ἐκλειγμα ὀδοντοτριπτικόν	47	Πτυσσάνη	31
Ἐκλείγματα	15	Πυριάματα	56
Ἐλαιοσάχαρις	9	Συναπισμοὶ	43
Ἐμπλαστρα	44	Συνταγή	1
Ἐρρίνα	35	Ἰπατμισμοὶ	62
Θερμάσματα	56	Ἰπόθετα	41
Καταπλάσματα	46	Φαρμακὸν βοηθητικόν	1
Καταπότια	13	„ διορθωτικόν	1
Κηρωταὶ	42	„ κύριον	1
Κλύσματα	68	„ συστατικόν	1
Κολλύρια	53	Χρίσματα	49
Κόνις	7	„ τοῦ στόματος	55

KΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ ΛΕΞΕΩΝ.

	Pag.		Pag.
Adjuvans	1	Candelaе chirurgicae	43
Adspargo	33	„ fumales	39
„ antisepticus	—	Cataplasma aromaticum	47
„ exsiccans	—	„ epispasticum	44
„ incitans	—	„ narcoticum	46
„ stypticus contra	—	Cereoli	42
hoemorrhagiam	—	„ demulcentes	43
Aqua opthalmica	53	„ emolientes	—
„ mercurialis	54	„ mercuriales	—
Baccilli	12	„ plumbici	—
„ bechici nigri	13	Clyisma	68
Balnea	60	„ purgans	—
Balneum antisyphiliti-	—	„ resolvens	—
cum	61	Collutorium	55
Balneum sulphuratum	—	„ mercuriale ad	—
gelatinosum Dupuj-	—	ulcera syphilitica	52
trenii	—	Collyria	53
Balsamum antihysteri-	—	Collyrium adstringens	54
cum	52	„ antiphlogisticum	—
„ artefactum	51	Conserva	17
„ carminativum	52	„ antiscorbutica	—
„ nervinum	51	„ Nasturtii	—
„ opthalmicum ad	—	Corrigens	1
amblyopiam et amau-	—	Decocta	24
rosin	55	Decocto - Infusum	28
„ stomachicum	51	„ „ antifebrile	—
Basis	1	Decoctum antiphlogi-	—
Boli	14	sticum	27
„ antigonorrhoeici	15	„ antisyphiliticum	26

	Pag.		Pag.
Decoctum Hordei	31	Fumigatio antiloimica	66
„ ad Taeniam	26	„ antipsorica	—
Elaeosaccharum	9	„ antiseptica	—
Electuarium	15	„ desinfectans	—
„ dentifricium	47	„ hygiaenica Guyton	—
„ gingivale	—	„ Morveauiana	—
„ laxans	16	Gargarisma	55
„ lenitivum	—	„ aluminosum	56
„ ad vermes	—	„ antisiphiliticum	—
Emplastrum	44	„ mercuriale	—
„ aromaticum	45	„ tonicum	—
„ resolvens	—	Gelatina	18
„ stomachicum	—	„ animalis	—
Emulsio	21	„ Cornu Cervi	—
„ amygdalina	23	„ Lichenis islandici	—
„ antigonorrhoeica	—	Infusio	27
„ Balsami Copaivæ	—	Infuso - Decoctum sto-	—
„ Gummi amoniaci	24	machicum	29
„ oleosa	22	„ laxativum Viennæ	—
„ phosphorata	24	„ Senae comp.	—
„ sem. Papaveris	23	Injectio	67
„ Terebinthinae	24	„ antiputrida	—
Enema	68	„ antiseptica	—
„ antispasmodicum	69	„ ad blennorrhoeam	68
„ sedans	—	„ emolliens	—
Evaporamentum Gaso-	—	„ excitans	67
rum	65	„ ad fistulas	—
Fomentatio seu Fetus	56	„ narcotica	68
„ adstringens	57. 58	Julapium	19
„ antiseptica	58	„ acidulatum	20
„ emolliens	—	„ temperans	—
„ leniens	—	Julep	19
„ narcotica	—	„ anodynum	20
„ refrigerans	—	„ narcoticum	—
„ sedativa	—	Lac ammoniacale	22
Formula	1	„ virgineum	59
Fumigatio antiastmatica	66	Lavacrum	—

Pag.	Pag.
Limatura 7	Potio laxans 21
Linctus 18	„ laxativa Viennensis 29
„ camphoratus 19	Praescriptio 1
„ pectoralis —	Ptissana 31
Linimentum 49	„ Hordei —
„ calcareum 50	„ Oryzae —
„ gingivale 53	Pulvis 7
„ narcoticum —	„ alterans 9
Litus acidus —	„ antihaemorhoidalis —
„ ad aphtas infantum —	„ antisepticus 34
„ oris 52	„ dentifricius 32. 33
Looch camphoratus 19	„ „ Hufflandi 33
Lotio 59	„ emeticus 9
„ mercurialis antiher-	„ exsiccans 34
petica —	„ incitans —
„ contra perniones —	„ ad maculas Corneae 36
Massa ad fornacem 39	„ ad nephelas 37
Morsuli 11	„ ad oculos 36
„ anthelmintici —	„ ophthalmicus —
„ aromatici —	„ sternutatorius 35
„ stomachici —	„ tonico-adstringens 33
Mucilago 19	Receptum 1
Odoramentum 37	Rotulae 12
„ acetosum 38	Serum Lactis 30
„ ammoniacale —	Sinapismus 44
„ antihystericum —	„ irritans —
Olea cocta 48	Solutio 20
Pessaria 41	„ aperiens 21
Pessarium adstringens 42	„ laxans —
„ antiscirrhosum 41	„ resolvens —
„ narcoticum 42	Sparadrap 45
„ tonicum —	Species 10
Pillulae 13	„ fumales 38
„ antifebriles 14	„ lignorum 10
„ antigonorrhoeicae 15	„ pectorales —
„ febrifugae 14	Sternutatoria 35
„ resolventes 15	Stillicidium 61

Pag.		Pag.	
62	Stillicidium aromaticum	12	Trochisci
—	„ ad mortem opi- natum	13	„ anthelminthici
17	Succus antiscorbuticus	—	„ Ipecacuanhae
—	„ Cochleariae comp.	48	Unguenta
—	„ herbarum recen- tium expressus	50	Unguentum anodynum
39	Suffitus Berolinensis	—	„ antiscrophulosum
—	„ regius	—	„ phosphoratum
40	Suppositoria	62	Vaporarium
—	„ ad alvum exci- tandum	64	„ aromaticum
—	„ emollientia	—	„ ad amaurosin et debilitatem
35	Tabacum album sani- tatis	—	„ narcoticum ant- astmaticum
		1	Vehiculum

Landerer, X.

[Nichtlateinische Schriftzeichen] Handbuch der Recepturkunde oder Lehre
von der Zusammensetzung der ärztlichen Recepte von Landerer

1846

M.med. 538 hgi

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10287383-6